

שיטה

מכון למדיניות מקומית
معهد سياسات الحكم المحلي

היערכות הרשות המקומית לבחירות לכנסת ה-26

מדריך לבעלי תפקידים בתחום הרציפות
התפקודית ברשויות המקומיות

תוכן העניינים

4	הגופים המנחים, סמכויות וממשקים
4	רקע
6	גופים מנחים וממשקים
8	מודל העבודה המומלץ - תקופת ההערכות, ניהול המרחב הציבורי, מכלול המידע
8	תקופת ההיערכות לבחירות
14	הקמת מכלול (דסק ניהולי ייעודי) ביום הבחירות
17	תיאום מקדים בין הרשות המקומית למשטרת ישראל
20	סיכום פעולות הערכות לשמירה על הרציפות התפקודית
22	עובדי הרשות המקומית
23	שימוש במשאבי הרשות
23	מגבלות שימוש בנכסי הרשות ומשאביה
26	מערכת החינוך
27	הפצת מידע ביום הבחירות
29	סיכום העקרונות להפצת מידע: מותר, דורש בדיקה, אסור
30	חשיבות התייעוד וסיכום יום הבחירות
30	סיכום יום הבחירות: תיעוד, דיווח והפקת לקחים
31	נספח - מקרים ותגובות
36	נספח - תסריט שיחה לאימות מידע
38	נספח - רשימת היבטים תפעוליים בעבודה

מדריך היערכות הרשות המקומית לבחירות לכנסת ה-26

שנת 2026 כללה אתגרים מרובים לחברה הישראלית, בכולם הצליח השלטון המקומי לשמור על תפקידו כמי שמשרת ומחויב לכלל התושבים, מתוך אחריות על חוסנה ולכידותה של החברה הישראלית. בשנת 2026 עתידה מדינת ישראל לקיים מערכת בחירות לאומית, ומחויבות זו של השלטון המקומי מקבלת משמעות נוספת ומשנה תוקף בשל החשש ממתחים חברתיים מוגברים, דיסאינפורמציה ואירועי חיכוך במרחב הציבורי.

מערכת הבחירות הלאומית בסמכותה ובניהולה של ועדת הבחירות המרכזית. מעורבותן של הרשויות המקומיות היא בתמיכה לוגיסטית מוגבלת במהותה תחת הנחיית ועדת הבחירות, לצד, שמירה על הרציפות התפקודית של המרחב הציבורי כפי שנעשה בשגרה.

למדריך זה ארבעה חלקים ועיקרו הצעת מודל פעולה לרשות המקומית לשמירה על הרציפות התפקודית והסדר הציבורי המבוסס על היכולות הקיימות והאחריות למרחב הציבורי, הן בשגרה והן באירועים מיוחדים.

1 רקע, סמכויות, הגופים המנחים והממשקים בתקופת הבחירות: הפרק מגדיר מה מצוי בסמכות הרשות המקומית, מה אינו בסמכותה, ומהם עקרונות היסוד המנחים את פעילותה בתקופת הבחירות. הפרק מספק סקירה של הגופים המרכזיים המעורבים בניהול הבחירות: ועדת הבחירות המרכזית, הוועדות האזוריות, ועדות הקלפי, משטרת ישראל והרשות המקומית – תוך הבהרת תחומי הסמכות, גבולות האחריות והממשקים.

2 מודל העבודה המומלץ לתקופת ההערכות לבחירות ולשמירה על רציפות תפקודית ביום הבחירות: הסבר על שלבי ההיערכות לבחירות, המשימות המרכזיות לקראת יום הבחירות ובמהלכו, הסדרת המרחב הציבורי (חניה, תנועה, נגישות ושילוט), שימוש במצלמות ובמערכות מידע, מודל המכלול (חמ"ל ייעודי) לניהול יום הבחירות ברשות המקומית, לרבות בעלי התפקידים השונים במכלול, ולוח זמנים מומלץ.

3 סוגיות מרכזיות המחייבות שיקול דעת זהיר: התייחסות לנושאים מרכזיים בתקופת הבחירות ובהם עובדי הרשות המקומית, שימוש במשאבי הרשות, שילוט ותעמולה, תיאום עם המשטרה וגבולות סמכות הפיקוח העירוני.

4 נספחי עזר וכלים יישומיים: חומרים אופרטיביים לשימוש הרשויות המקומיות ביום הבחירות, ובהם טבלת מקרים ותגובות, תסריטי שיחה לאימות מידע ולהתמודדות עם דיסאינפורמציה, דוגמאות להודעות לציבור ונספח לוגיסטי מפורט לשימוש בשטח.

שימו לב

מסמך זה אינו מהווה חוות דעת משפטית, ובמקרים המעוררים ספק, בפרט בכל הנוגע לתעמולה, שימוש בנכסי ציבור ואכיפה יש לערב את הייעוץ המשפטי של הרשות לפני כל פעולה.

הגופים המנחים, סמכויות וממשקים

רקע

שנת 2026 כללה אתגרים מרובים לחברה הישראלית, בכולם הצליח השלטון המקומי לשמור על תפקידו כמי שמשרת ומחויב לכלל התושבים, מתוך אחריות על חוסנה ולכידותה של החברה הישראלית. בשנת 2026 עתידה מדינת ישראל לקיים מערכת בחירות לאומית, ומחויבות זו של השלטון המקומי מקבלת משמעות נוספת ומשנה תוקף בשל החשש ממתחים חברתיים מוגברים, דיסאינפורמציה ואירועי חיכוך במרחב הציבורי.

מערכת הבחירות הלאומית בסמכותה ובניהולה של ועדת הבחירות המרכזית. מעורבותן של הרשויות המקומיות היא בתמיכה לוגיסטית מוגבלת במהותה תחת הנחיית ועדת הבחירות, לצד, שמירה על הרציפות התפקודית של המרחב הציבורי כפי שנעשה בשגרה. מדריך זה מבקש לסקור את הסוגיות המרכזיות שעולות במהלך תקופת הבחירות אשר מגיעות לפתחן של הרשויות המקומיות בישראל ואת המסגרת הנורמטיבית והתפעולית הנדרשת בתקופה זו.

הרשות המקומית בתקופת בחירות יכולה לשמש עוגן של יציבות ואמון. ניסיון העבר מלמד כי רשויות שפעלו בשקיפות, בשוויוניות ובמקצועיות בתקופות רגישות תרמו באופן ממשי להרגעת הרוחות, לחיזוק תחושת הביטחון של התושבים ולשמירה על מרקם החיים המשותפים. מקצועיות, אמינות ושוויוניות, אלה הם הכלים שבאמצעותם הופכת הרשות המקומית לגורם מייצב בזמן שבו ישנה תנודתיות מוגברת.

ההקפדה על הכללים המפורטים במסמך זה היא אפוא הזדמנות ממשיית לחזק את האמון של התושבים ברשות, לבסס את מעמדה כגוף ניטרלי וממלכתי, ולתרום ללכידות החברתית ולחוסן הקהילתי שבבנינם עוסקת הרשות בכל ימות השנה.

הבחירות לכנסת מתקיימות, אמנם, בשטחי הרשויות ואף ברובם של המקרים במקרקעין או מבנים שבבעלותן, אך אינן מנוהלות בידיהן, וסמכויותיהן מוגבלות. ניהול הבחירות, קביעת אזורי הקלפי ומיקומם, ועדות הקלפי וניהול ההצבעה, הרכש, ההדרכה, בעלי התפקידים בוועדת הקלפי ובסמיכות לה, ספירת הקולות ויתר הפעולות הנדרשות לבחירות גופן, באחריות ועדת הבחירות המרכזית, ועדות הבחירות האזוריות וועדות הקלפי, לפי הדין.

יחד עם זאת, הרשות איננה נוכחת-נפקדת. ראשית, הפעילות המוניציפאלית פועלת כסדרה, ביום שבתון ייחודי. ולכן תפקידה של הרשות המקומית הוא להעמיד מעטפת מוניציפלית תקינה: מבנים, גישה, תאורה, ניקיון, תנועה, חניה, נגישות, מידע שירותי לציבור, תיאום תפעולי ותיעוד. כמו כן, סעיף 150 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות), קובע כי "כל משרדי הממשלה והרשויות המקומיות יגישו את העזרה שתדרוש מהם הוועדה המרכזית", מכאן גם נובע תפקידה של הרשות כמסייעת בידי ועדת הבחירות המרכזית בביצוע תפקידיה לפי דין.

מדריך זה נועד לסייע לרשויות המקומיות להיערך לבחירות לכנסת ה-26 באופן מקצועי, ניטרלי, שירותי ומעשי. הוא מיועד לכלל בעלי התפקיד ברשות: החל מראש הרשות, דרך הייעוץ המשפטי, למחלקות המקצועיות, לממונה הגנת הפרטיות ולבעלי תפקידים נוספים הנוגעים ליום הבחירות.

המדריך איננו חוות דעת משפטית פרטנית ובמקרים הדורשים בירור או מעלים חשד לתעמולה אסורה או פעולה העשויה להשפיע על השוויון בין הרשות והמועמדים יש לערב את הייעוץ המשפטי של הרשות או את הגורם המוסמך לפי העניין.

המדריך מספק כללי פעולה מעשיים, גבולות סמכות, דגלים אדומים ודרכי התמודדות עם אתגרים או סוגיות שמגיעות לפתחה של הרשות המקומית.

שבעה כללי יסוד לרשות המקומית בשנת בחירות

- 1. הרשות אינה מנהלת את הבחירות.** היא מסייעת למימושן באמצעות המעטפת המוניציפלית בלבד.
- 2. הרשות חייבת בניטרליות.** אין להשתמש בכספי ציבור, עובדים, מבנים, ציוד, דפי רשות, רשימות תפוצה, צילומים, סרטונים, סיסמאות או נכסים בלתי מוחשיים של הרשות לצרכי תעמולת בחירות.¹
- 3. הבחנה בין שירות לתעמולה היא קריטית.** מידע עובדתי לציבור מותר ואף חיוני. מסר המשבח מועמד, מפלגה, רשימה, נבחר ציבור מכהן או מדיניות פוליטית - אסור על ידי הרשות או במימונה.
- 4. מבחן הדומיננטיות הוא כלי העבודה המרכזי.** השאלה מה-היא תעמולה אסורה נובעת מהתשובה לשאלה מהו האפקט הדומיננטי של הפעולה או הפרסום בעיני הבוחר הסביר: שירות ציבורי, חדשות, חינוך אזרחי או השפעה על הצבעה.²
- 5. הרשות מוסמכת במרחב הציבורי, לא במקום הקלפי.** מפגע, חסימת גישה, תאורה, ניקיון, נגישות וחניה הם עניינים רשותיים; זיהוי מצביעים, משקיפים, תעמולה בתוך המתחם האסור, סדרי ההצבעה וספירה הם ענייני ועדת הבחירות.
- 6. מצלמות ודיגיטל הם כלי תפעולי בלבד.** אין להשתמש במוקד צופה, מצלמות, ניטור רשתות או מערכות מידע כדי לעקוב אחר מצביעים, פעילים, מתנדבים או מסרים פוליטיים.³
- 7. כל אירוע מתועד ומנותב.** לפני פעולה חריגה יש לתעד עובדות, לקבוע אם מדובר באירוע רשותי, בחירותי, פלילי או הנוגע להגנת הפרטיות וככל שלא מדובר בסמכות הרשות - להעבירו לגורם המוסמך.

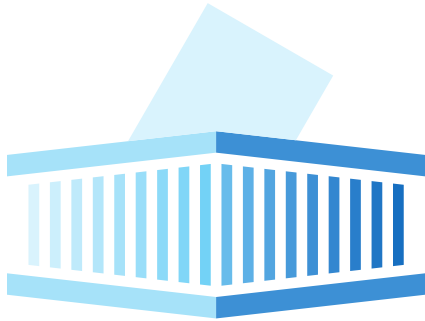
¹ סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959; ראו גם קובץ הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לכנסת ה-25, הנחיה 1.1900.

² בני-869/92 זולני נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלושה עשרה.

³ הרשות להגנת הפרטיות, הנחיית רשם מאגרי מידע מס' 4/2012, "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן", נוסח מעודכן 2025.

גופים מנחים וממשקים

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

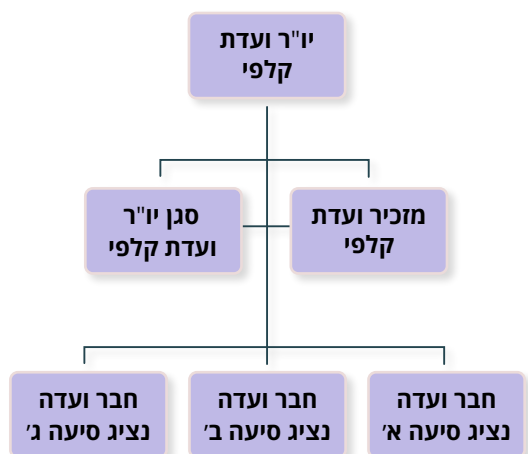
גוף ממלכתי, עצמאי ובלתי תלוי, האחראי על ארגון וביצוע הבחירות הכלליות בישראל. סמכותה נובעת מחוק הבחירות לכנסת, והיא מופקדת על קיומו של הליך בחירות תקין, מהימן ושוויוני, המשקף את רצון הבוחרים. הוועדה מקימה ומפעילה את מכלול המנגנונים הנדרשים לניהול הבחירות, החל מהכנות מוקדמות ועד לפרסום התוצאות הרשמיות. מעבר לקביעת הכללים הכלליים לניהול הבחירות, ועדת הבחירות המרכזית מפעילה סמכויות שהשלכתן הישירה היא על פעילות הרשויות המקומיות. הוועדה קובעת את פריסת אזורי הקלפי, את מיקומם של מבני הקלפי, את דרישות הנגישות ואת התנאים הפיזיים הנדרשים לקיום ההצבעה. סמכויות אלה מופעלות מכוח חוק הבחירות לכנסת ותקנות הבחירות, והן מחייבות את הרשויות המקומיות להעמיד מבנים, לאפשר גישה, ולהתאים את המרחב הציבורי לדרישות שנקבעו. בנוסף, ועדת הבחירות המרכזית מוסמכת להכריע בסוגיות הנוגעות לשימוש במבני ציבור לצורכי בחירות, להורות על שינויים בפריסת קלפיות, ולהפעיל סמכויות מיוחדות במצבי חריגים, כגון העתקת קלפי או קביעת סידורים מיוחדים, כאשר הדבר נדרש לצורך הבטחת תקינות הבחירות.

ועדות הבחירות האזוריות

ועדות הבחירות האזוריות הן זרוע הביצוע של ועדת הבחירות המרכזית בשטח. הן מוקמות לפי אזורים גיאוגרפיים, ובראש כל ועדה עומד שופט. מספר חבריה של כל ועדה אזורית והרכבה הסיעתי זהים לזה של הוועדה המרכזית. תפקידן ליישם בשטח את הוראות הוועדה המרכזית, לנהל את יום הבחירות באזורן ולהפעיל סמכויות הנוגעות למבני קלפי, הרכב ועדות הקלפי וסידורים נדרשים לצורך קיום ההצבעה. אף שהוועדות האזוריות אינן גופים מוניציפליים, פעולתן מתבצעת ברובה בתחומי הרשויות המקומיות, והשלכות החלטותיהן נוגעות ישירות לשימוש במבני ציבור, לנגישות, ולסידורים פיזיים במרחב המקומי.

קריות	כרמיאל	כנרת
חדרה	באר שבע	מרכז צפון
השרון (נתניה)	אשקלון	עכו
רמלה לוד	איילון	יזרעאל
פתח תקווה	דן	צפת
רחובות	תל אביב	ירושלים
	חיפה	יהודה

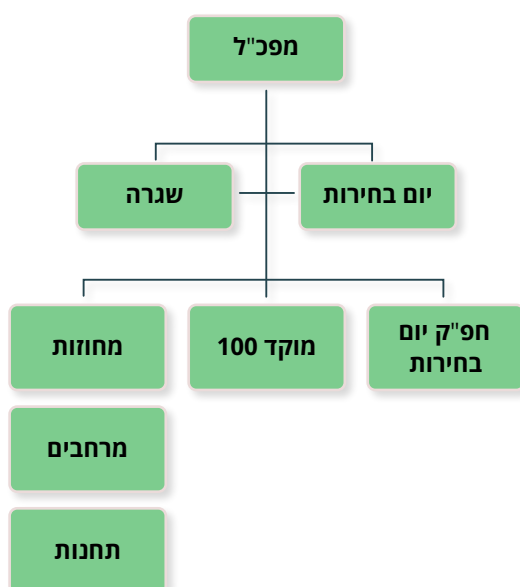
ועדות הקלפי

ועדות הקלפי הן הגורם המפעיל את הליך ההצבעה בפועל בכל אזור קלפי. הן פועלות בתוך מבני ציבור שמעמידות הרשויות המקומיות, ובהתאם לכך פעילותן נשענת על תשתיות, נגישות וסידורים פיזיים המצויים באחריות הרשות. החוק והתקנות מטילים על ועדת הקלפי אחריות לניהול ההצבעה, אך אינם מקנים לה סמכויות עצמאיות ביחס לניהול המבנה או המרחב הציבורי שמחוץ לקלפי.

מכאן נובעת תלות מעשית בין ועדת הקלפי לבין הרשות המקומית, הנובעת מהשימוש במבנים ציבוריים ומהצורך בקיום תנאים פיזיים המאפשרים את מימוש זכות ההצבעה.

משטרת ישראל

משטרת ישראל אחראית, מכוח הדין, על שמירת הסדר הציבורי ואכיפת עבירות פליליות, ובכלל זה עבירות בחירות. תפקידה אינו ניהול הבחירות עצמן, אלא הבטחת קיומן התקין ומניעת פגיעה בטוהר ההליך הדמוקרטי. בשלב ההיערכות לבחירות, נערכות יחידות המשטרה לטיפול בעבירות בחירות, בהפרות סדר ובאירועים פוליטיים הצפויים בתקופה זו. בהתאם לנוהל המשטרה, במקרים של שילוט או תעמולה אסורה במרחב הציבורי, תפנה המשטרה, ככלל, לרשות המקומית לצורך הסרת המפגע, ותסייע בפעולת ההסרה לפי הצורך. ביום הבחירות עצמו, פועלת המשטרה בתיאום עם ועדת הבחירות המרכזית, הוועדות האזוריות והרשויות המקומיות. בהתאם להערכת מצב, מוצבים שוטרים בקלפיות רגישות ובסביבתן, והמשטרה מספקת מענה מיידי לאירועים חריגים ולהפרות סדר. בנוסף, המשטרה מטפלת בחשדות לעבירות בחירות ולזיופים, לרבות הצבעה בזהות שאינה של הבוחר, שימוש במסמכים מזויפים או טענות להצבעה כפולה.

מודל העבודה המומלץ - תקופת ההערכות, ניהול המרחב הציבורי, מכלול המידע

תקופת ההערכות לבחירות

בכל רשות מקומית מומלץ למנות לתקופת ההערכות לבחירות 2026 איש קשר רשותי. איש הקשר אינו מנהל את הבחירות; הוא מרכז את כלל ממשק הרשות מול ועדת הבחירות, הוועדה האזורית והנציגים מטעמם כולל הפרויקטור התפעולי שמוקצה לניהול המערך הלוגיסטי מול הוועדה האזורית, המשטרה ויחידות הרשות. איש הקשר יוביל ברשות את ההערכות לתקופת הבחירות, כך שכל היכולות של הרשות המקומית לפעול לשמירה על הרציפות התפקודית יהיו ערוכים ליום בחירות ובתוך זה:

ייעוץ משפטי זמין
להכרעה מהירה
בשאלות גבוליות

הנחיות ונהלים
לנציגי פיקוח, חניה
ותנועה

הנחיות ונהלים
לנציגי תפעול,
אחזקה וחשמל

הפעלת דסק מידע
בתוך מוקד הרשות

הכלל המעשי הוא:

- לטפל מיד במה שבסמכות הרשות
 - לא להתערב במה שבסמכות ועדת הבחירות
 - לפנות למשטרה באירוע פלילי או מסכן חיים
 - לעצור לבדיקה משפטית כשיש חשש לתעמולה, פגיעה בשוויון בין מועמדים או שימוש במשאב ציבורי.
- הרשות המקומית ממשיכה לממש בתקופת הבחירות כמו ביום הבחירות את סמכויות השגרה שלה, שמירה על המרחב הציבורי, ניקיון, תאורה, נגישות, חניה, הפעלת אמצעי אכיפה וניהול המרחב, שרותי מוקד רשותי ועוד. הערכות לבחירות ארציות במציאות מורכבת מחייבת מעבר מתכנון שגרתי לתפיסת רציפות תפקודית תחת אי ודאות, במיוחד ברשות המקומית.
- התייחסות הרשות המקומית לבחירות לכנסת כיום הערכות מיוחד (דוגמת יום פתיחת שנת הלימודים, חגי תשרי, חגי הלאום) תבטיח את שמירת הסדר במרחב הציבורי, טיפול מהיר ואקטיבי במפגעים והבטחת הרציפות התפקודית של הקלפיות בשטח הרשות.

מסגרת הסמכות: מה בידי הרשות ומה לא

הרשות המקומית היא גוף מינהלי. היא מוסמכת לפעול רק מכוח דין, מכוח סמכות עזר או מכוח תפקיד ציבורי שהוטל עליה. בבחירות לכנסת תפקידה אינו פוליטי ואינו ניהולי בענייני בחירות. תפקידה תפעולי, שירותי ומסייע. ועדת הבחירות המרכזית והוועדות האזוריות מנהלות את הבחירות; הרשות המקומית מאפשרת להן לפעול בשטח. המשמעות המעשית היא שהרשות רשאית, ולעיתים נדרשת, לטפל במבנים, בדרכי גישה, בתאורה, במים, בשירותים, בניקיון, בבטיחות, בנגישות, בחניה, בתנועה ובמידע שירותי לציבור. לעומת זאת, היא אינה מוסמכת לשנות מיקום קלפי, להורות למזכיר ועדת קלפי כיצד לנהל הצבעה, להכריע בזכותו של מצביע להצביע, לקבוע מי רשאי להיכנס לחדר הקלפי או להסיר תעמולה מטעמי תוכן ללא עיגון מתאים. יחד עם זאת, הרשות גם מסייעת בידי ועדת הבחירות המרכזית בביצוע תפקידה, ועליה להבטיח כי הבחירות יתנהלו כסדרן.

העוגן המשפטי

חוק הבחירות לכנסת קובע כי ועדת הבחירות המרכזית היא שקובעת את מקום הקלפי, ככל האפשר בסמוך למקום מגורי הבוחרים, וכי מקום קלפי לא יהיה מועדון מפלגתי, מוסד ציבורי-פוליטי, בית כנסת או מקום תפילה.⁴ החוק גם מסדיר מקומות קלפי נגישים ומטיל על הרשות המקומית חובות תפעוליות מסוימות, לרבות הצבת שילוט זמני לחניות נגישות ונקיטת אמצעים הדרושים לכך.⁵ בנוסף, החוק והתקנות קובעים מי רשאי להימצא במקום הקלפי ומהם בעלי הסמכות לשמור על הסדר במקום.⁶

מה מותר לרשות לעשות	מה אסור לרשות לעשות
✓ להעמיד מבנים ותשתיות בהתאם לדרישות ועדת הבחירות	✗ לקבוע בעצמה את מיקום הקלפי או לשנותו בפועל
✓ לפתוח ולנעול מבנים, להבטיח חשמל, מים, שירותים, נגישות, ניקיון ותאורה	✗ לנהל את התור, הזיהוי, הכניסה לחדר הקלפי, המשקיפים או ספירת הקולות
✓ להסדיר תנועה, חניה, מעברים, גישה לאנשים עם מוגבלות ושילוט הכוונה שירותי	✗ להורות למזכיר ועדת הקלפי כיצד להפעיל את סמכותו
✓ להפעיל מוקד רשותי ומכלול מידע לציבור בנושאים שירותיים	✗ להכריע עצמאית בשאלת חוקיות של תעמולה אם אין לרשות עיגון תפעולי-רשותי מובהק
✓ לתעד אירועים ולהעבירם לגורם המוסמך	✗ להשתמש בנוכחות של הרשות כדי להשפיע על התנהגות מצביעים או על פעילות פוליטית לגיטימית מחוץ למתחם האסור
✓ להמליץ לוועדת הבחירות על התאמות או שינויי מיקום של קלפיות, אם יש בסיס תפעולי, בטיחותי או נגישותי מתועד	
✓ לדווח לוועדת הבחירות המרכזית באשר לבעיות, ביום הבחירות או לפניהן.	

⁴ סעיף 68 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

⁵ סעיף 68א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

⁶ סעיף 73 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

ניהול המרחב הציבורי ושמירה על רציפות תפקודית

זיהוי מקדים של אתגרים מרחביים, תפעוליים, בטיחותיים ודיווח לוועדת הבחירות

אם הרשות מזהה כי מקום קלפי אינו מתאים, בשל נגישות, בטיחות, שליטה פיזית, היעדר חשמל, עבודות תשתית או בנייה פרטית שמקודמת במסגרת הוועדה המקומית, סיכון ביטחוני או עומס חריג, עליה להעביר המלצה מנומקת לוועדת הבחירות. היא אינה רשאית להחליף מיקום בפועל ללא החלטת הגורם המוסמך.⁷ לנשיאות ועדת הבחירות המרכזית סמכות להזיז מקום קלפי, אם נוכחה שאינו מתאים עוד ליעדו, אך נדרשת המלצה סדורה והצבעה של היו"ר וסגניו. מוצע כי במקרים אלה, יפנה איש הקשר הרשותי לוועדה האזורית, לידי מנהל הוועדה או מנהל הגוש הרלוונטי, ויבקש להביא הצעת החלטה בפני הנשיאות. בנוסף, במידה ויש קלפיות שעלולות להיות מוקד חיכוך ואלימות יש ליידיע את המשטרה כך במסגרת ההערכות והצבת הכוחות, יילקח בחשבון הצבת שיטור במקום ולא רק אבטחה.

שיקולים אפשריים לפניה לנשיאות הבחירות:

- **מיקום הקלפי** בקרבה לציר תנועה סואן,
- **אזורים מועדי חיכוך** שבעבר התרחשו בהם אירועים חריגים,
- **קושי בגישה** למקום.
- **העדר מעטפת פיזית בטיחותית** במקום:
- גדר ושערי כניסה שמאפשרים מעבר מבוקר
- אפשרות להפרדה בין הולכי רגל לכלי רכב
- מניעת כניסת רכבים עד לפתח הקלפי (למעט נכים וחירום) ומחסור בתאורה.

הסדרת המרחב לקראת הבחירות: חניה, תנועה, נגישות ומיקומי קלפיות

פעולות הכנה מומלצות עד 30 ימים לפני יום הבחירות, או מיד עם קבלת פריסת הקלפיות:

תוכנית שילוט הכוונה שירותי שאינה תעמולתית

מפת קלפיות בשטח הרשות

רשימת אנשי קשר לכל מבנה: מנהל, אב בית, חשמלאי, איש תחזוקה, חברת ניקיון

דירוג רגישות לכל אתר: נגישות, עומסי תנועה, חניה, בטיחות, היסטוריית חיכוך, אוכלוסיות מיוחדות

תוכנית תגובה למפגעים: חשמל, תאורה, מזג אוויר, נפילת עץ, הצפה, חסימת כביש, חניה על מדרכה

נקודות גישה ויציאה, חניות נגישות, אזורי פריקה, צירי חירום ונתיבי הולכי רגל

⁷ סעיף 68 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

מרכיבים משמעותיים בהסדרת המרחב

נגישות

נגישות לקלפי היא תנאי למימוש זכות ההצבעה. חוק הבחירות מחייב הסדרים למקומות קלפי נגישים, ובמקרים מסוימים מטיל על הרשות המקומית להציב שילוט זמני לחניות נגישות ולנקוט באמצעים מתאימים להסדרתה.⁸ על הרשות לבדוק מראש לא רק את הנגישות בתוך המבנה, אלא גם את הדרך מן הרחוב, תחנת התחבורה הציבורית או החניה אל הכניסה למבנה.

בדיקות חובה לקלפיות

- האם קיימת חניה נגישה זמינה ומסומנת?
- האם המעבר מן החניה או הרחוב עד לכניסה פנוי ממדרגות, בורות, גדרות, גזם או פחים?
- האם יש תאורה מספקת בשעות החשיכה?
- האם קיימת חלופה במקרה של תקלה במעלית או חסימת מעבר?
- האם צוות התפעול יודע מי מוסמך לטפל ומהו זמן התגובה?

עומסי תנועה וחניה

יום הבחירות כולל נקודות לחץ צפופות: פתיחת קלפיות, שעות הבוקר לפני פעילות משפחתית, שעות צהריים, שעות אחר הצהריים וסגירת הקלפיות. הרשות רשאית להסדיר תנועה וחניה לפי סמכויותיה הרגילות, אך עליה להימנע מהסדר המיטיב עם קבוצה פוליטית, שכונה או מטה מסוים ללא הצדקה תפעולית עניינית.

פעולות מומלצות

- ✔ הצבת פקחים באתרים רגישים לשם שמירת מעבר וחניה נגישה.
- ✔ טיפול מהיר בחניה על מדרכות, בחסימת מעברי חציה ובחסימת חניות נכים.
- ✔ תיאום עם המשטרה באירועים חריגים או מסכני ציבור.
- ✔ עדכון ציבורי עובדתי על עומסים או חסימות, ללא מסרים פוליטיים.

שימוש במצלמות ובאמצעים טכנולוגיים

מצלמות, מוקד רואה, חיישנים, מערכות GIS, ניטור רשתות ומערכות ניהול פניות הם כלי תפעולי-בטיחותי. הם אינם כלי לניטור פעילות פוליטית, זיהוי מצביעים, מעקב אחר פעילים, מיפוי קבוצות תמיכה או איסוף מידע לצורכי בחירות. דוח מבקר המדינה משנת 2024 על הפעלת מצלמות מעקב בידי רשויות מקומיות מדגיש כי למצלמות השפעה מהותית על המרחב הציבורי ועל פרטיות התושבים, וכי על הרשויות לנהוג בשקיפות, לקבוע נהלים, להגביל שימושים ולבחון את מידתיות ההפעלה.⁹ לקח זה חשוב במיוחד ביום הבחירות: שימוש במצלמות חייב להישאר תפעולי, ולא להפוך לכלי בחירות.

⁸ סעיף 68א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

⁹ מבקר המדינה, "הפעלת מצלמות מעקב על ידי רשויות מקומיות במרחב הציבורי", 2024.

הרשות להגנת הפרטיות קבעה בהנחיית מצלמות המעקב כי שימוש במצלמות במרחב הציבורי, כאשר התמונות נשמרות במאגר מידע ממוחשב, כפוף לחוק הגנת הפרטיות ולחובות של מטרה מוגדרת, מידתיות, שקיפות, אבטחת מידע והגבלת שימוש.¹⁰

מה מותר	מה אסור
✓ להשתמש בתשתית מצלמות קיימת כדי לזהות חסימות, עומסים, אלימות, מפגעים או בעיות גישה	✗ להקים "מאגר בחירות" נקודתי של מצביעים, פעילים, מתנדבים או רכבים.
✓ להגדיר מראש אזורי עניין סביב מוקדי עומס, חניונים, צירי גישה וכניסות למבנים	✗ לשמור קטעי וידאו "ליתר ביטחון" ללא צורך מוגדר.
✓ להפעיל מוקד רואה לפי נהלים קיימים, הרשאות מוגבלות ותיעוד צפייה.	✗ להרחיב הרשאות צפייה לבעלי תפקיד פוליטיים או לאנשים שאינם מוסמכים.
✓ לשמור קטע רק כאשר יש צורך תפעולי, משפטי או ביטחוני ברור.	✗ להשתמש במצלמות כדי לבדוק מי הגיע לקלפי, מי פעיל באיזה מטה או מהי זהות פוליטית משוערת.
✓ להעביר מידע לוועדת הבחירות, למשטרה או לגורם מוסמך לפי דין, תהליך ותיעוד	✗ לחבר מידע ממצלמות עם מאגרי תושבים, פניות מוקד או רשתות חברתיות לצורך פרופיל פוליטי.

העברת מידע לוועדת הבחירות על ידי הרשות - תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות ומשמעותו לרשויות

תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות שינה את משטר הרישום וההודעה של מאגרי מידע, חידד חובות ביחס למאגרים של גופים ציבוריים והרחיב את כלי האכיפה של הרשות להגנת הפרטיות.¹¹ על רשויות מקומיות לוודא כי מאגרי המידע הרלוונטיים - מצלמות, מוקד, פניות ציבור, שירותים דיגיטליים, רשימות תפוצה ומערכות GIS - מתועדים, מאובטחים ומופעלים לפי מטרותיהם המקוריות.

כאשר מתקבלת בקשה להעברת מידע בין גוף ציבורי אחד לאחר, למשל בין הרשות למשטרה או לוועדת הבחירות, יש לוודא קיומו של עיגון חוקי, צורך מוגדר, תיעוד והליך מתאים. העברת מידע בין גופים ציבוריים מוסדרת בפרק ד' לחוק הגנת הפרטיות ובתקנות ייעודיות, ובמקרים של קבלת מידע דרך קבע נדרשת הודעה לרשם מאגרי המידע.

שימו לב

העברת מידע לוועדת הבחירות נדרש להיות קצר, אחיד ומתועד. ריבוי ערוצים בין פקחים, דוברות, מנהלי בתי ספר, אבות בית, נציגי סיעות, מזכירי קלפי וגורמי ועדה יוצר בלבול וסיכון. לכן על הרשות לקבוע מראש איש קשר אחד מול הוועדה האזורית, ולצדו גיבוי.

¹⁰ הרשות להגנת הפרטיות, הנחיית רשם מאגרי מידע מס' 4/2012, "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן", נוסח מעודכן 2025.

¹¹ חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024; הרשות להגנת הפרטיות, מידע לציבור בנושא רישום מאגרי מידע וחובות הודעה לאחר תיקון 13.

נתיב החלטה מעשי

כאשר מתקבלת פנייה, יש לסווג אותה לאחת מארבע קטגוריות:

אירוע פלילי או מסכן אלימות, איום, הפרת סדר, חשד לזיוף, חסימה מכוונת, סכנה ממשית. פונים למשטרה ומעדכנים את ועדת הבחירות והרשות	אירוע רשותי מפגע, חסימה, תאורה, חניה, ניקיון, מים, שירותים, מפתח, שילוט הכוונה. הרשות מטפלת ומתעדת
אירוע גבולי שימוש במשאב ציבורי, דף רשות, אירוע של הרשות בתקופת בחירות, שילוט פוליטי עם טענות בטיחות ותוכן מעורבות. עוצרים, מתעדים ומעריכים ייעוץ משפטי	אירוע בחירות פתיחת קלפי, זיהוי מצביע, חומרי הצבעה, משקיפים, תעמולה במקום הקלפי או בתחום האסור. מעבירים למזכיר ועדת הקלפי או לוועדה האזורית

כל דיווח לגורם חיצוני יכלול

שעת האירוע	מקום מדויק	סוג האירוע	מקור האירוע
האם יש השפעה על הקלפי או על הבוחרים	מה נעשה עד כה, האם המשטרה מעורבת	מי הגורם המבקש החלטה	האם צורפו תמונות או תיעוד

דוגמאות

מה לא מעבירים לוועדת הבחירות כערוץ ראשון	מה מעבירים לוועדת הבחירות
פנייה כללית של תושב על ויכוח פוליטי ברשת.	פנייה למוקד על אי-פתיחת מבנה קלפי או תקלה שמונעת פתיחה.
תלונת ניקיון רחוקה שאינה משפיעה על הקלפי.	הפסקת חשמל, מים, שירותים, תאורה או מיזוג המשפיעה על ההצבעה.
בקשת דוברות כללית שאינה נוגעת להליך ההצבעה.	חסימת גישה לקלפי, תקלה בנגישות או עומס חריג המונע כניסה.
אירוע חניה רגיל שאין לו השפעה על גישה לקלפי.	תעמולה במרחב האסור או אירוע בתוך מתחם הקלפי.
שאלה פוליטית או משפטית כללית שאינה דורשת פעולה של ועדת הבחירות.	בקשת סיוע של מזכיר ועדת הקלפי.
	אירוע סדר משמעותי המשפיע על רציפות ההצבעה.

הקמת מכלול (דסק ניהולי ייעודי) ביום הבחירות

מכלול תפעול ומידע לציבור, הפועל בד"כ במסגרת אירועים מיוחדים ואירועי חירום, כולל בתוכו את מוקד הרשות, "מוקד רואה", דוברות, ניטור רשתות חברתיות ואמון על הפעלת יחידות של הרשות. המכלול בעל חשיבות רבה במועדים אלו ולכן ההמלצה היא על הפעלתו ביום הבחירות. תפקיד המכלול הנו לגבש להנהלת הרשות תמונת מצב תכליתית, רלוונטית ומהימנה המתארת את המתרחש בשטח.

1

איסוף מידע והתרעה על מגמות והתרחשויות מתהוות מכל ערוצי המידע הגלויים אודות התנהלות הבחירות בעיר/ישוב

הודעות ועדת הבחירות
הודעות המשטרה
פרסומים בתקשורת
רשתות חברתיות
פניות תושבים
מצלמות במרחב הציבורי
נציגי העירייה / מועצה המוצבים ברחבי העיר / ישוב

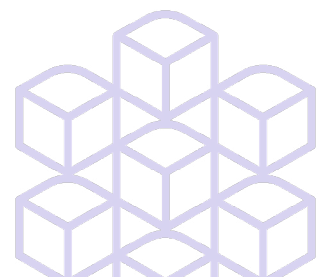
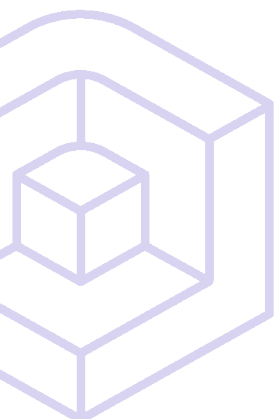
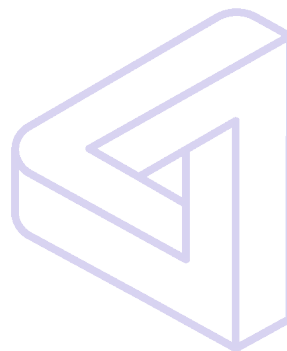
2

הנגשת מידע לציבור באמצעות

מענה לפניות תושבים
פרסום באתר האינטרנט של הרשות / אפליקציה
פרסום ברשתות חברתיות

3

הכוונה והפעלה של גורמי המקצוע ברשות לפתרון בעיות, טיפול במפגעים ותקלות שבתחום אחריותה (הפסקת חשמל, מפגע ברחוב, ניקיון וכד') בצורה מהירה ואפקטיבית.

פירוט בעלי תפקידים ומשימות

ברשויות קטנות ניתן להסתפק בשני נציגים - מנכ"ל / מנהל ביטחון ודובר

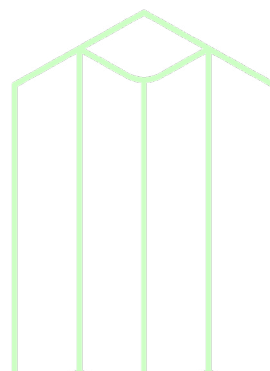
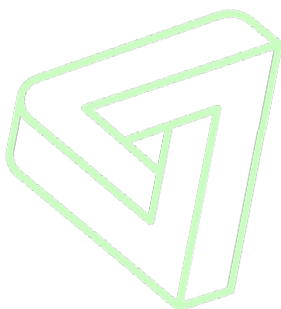
ניהול פעילות המכלול בשלבי ההכנות וביום הבחירות, תיאום פעילות בעלי התפקידים במכלול, הצגת תמונת מצב להנהלת הרשות, המלצה על ביצוע פעולות והצבעה על פערים ומגמות.	מנהל מכלול	
ייצוג הרשות מול ועדת הבחירות, העברת מידע מוועדת הבחירות למנהל המכלול ובכלל זה מידע על אירועים חריגים המתקיימים במקומות אחרים	רכז בחירות ברשות	
המלצות על העברת מידע לציבור בהתאם לנתונים העולים במכלולים, סיוע בהעברת מידע המגיע מוועדת הבחירות, הכנה והפצה של הודעות שירותיות מאושרות מראש, הימנעות ממסרים פוליטיים.	דובר הרשות	
קבלת מידע מתושבי הרשות ועובדי הרשות, השלמת המידע והעברתו למנהל המכלול, מעקב אחר סגירת פניות בזמני התקן.	מנהל מוקד	
ניטור רשתות חברתיות, ניטור מידע שירותי ברשתות, איתור דיווחים על מפגעים והעברה לדוברות לאחר אימות.	רכז שירותים דיגיטליים	
הפעלת יחידות הפיקוח והאכיפה בהתאם לזמני התקן	מנהל ביטחון	
הפעלת צוותי תפעול בהתאם לזמני התקן	נציג תפעול	
תיעוד, שמירת הידע והעברת המידע לגופים השותפים	רכז תיעוד	

ציר זמן מוצע

24-48 שעות לאחר יום הבחירות:	יום הבחירות	7 ימים לפני הבחירות:	70-42 ימים לפני הבחירות:	70 ימים לפני הבחירות:	90-80 ימים לפני הבחירות:
סיכום, שימור מידע, דוח לקחים, עדכון נהלים	הפעלת מכלול, ניהול יומן אירועים, אימות מידע, טיפול במפגעים, עדכון ועדת הבחירות והמשטרה לפי הצורך	בדיקת פתיחת מבנים, שילוט שירותי, חנויות נגישות, תדריך מוקד ופקחים	הכנת מערכות המידע והתקשורת, הודעות נצורות, טפסי דיווח, רשימת טלפונים	בדיקת מבנים, נגישות, חניה, חשמל, מים, תאורה, ניקיון ואנשי קשר	קבלת פריסת קלפיות, מינוי איש קשר, מיפוי אתרים רגישים, עדכון בעלי תפקידים.

הקמת המכלול

- המכלול יוקם ___ ימים טרם יום הבחירות.
- למכלול יוגדר מנהל.
- מנהל המכלול יפעל בשיתוף פעולה מלא עם רכז הבחירות ברשות המקומית.
- המכלול יכלול את דובר/ת הרשות, מנהל/ת מוקד הרשות, רכז שירותים דיגיטליים (במידת הצורך ניתן לצרף נציג ביטחון ונציג תפעול)
- התקשורת מול יחידות השטח של הרשות תתבצע באמצעים הקיימים בשגרה (מערכת ניהול משימות, טלפון, אמצעי קשר).
- המכלול יפעל מול יחידות שטח שהוגדרו מראש לתחומי האכיפה והתפעול. במידת הצורך יש לתאם קבלני ביצוע לטיפול במפגעים בזמני התקן שנקבעו.
- מכלול המידע לציבור יפעל בפרואקטיביות בהפצת מידע בזמן רלוונטי, כולל ווידוא שהמידע מגיע לתושבים בהתאם למאפייני האוכלוסייה הרלוונטית (פלטפורמות, שפות, מגזרים).
- תהליך ההכנה יכלול ווידוא פלטפורמות ואמצעי הפצת מידע להגעת המידע לכלל התושבים.
- יוגדר תהליך העברת מידע ממוקד הרשות למכלול (קבלה או יצירת פניה, טיפול, סגירת פניה).
- מיקומי הקלפיות יופיעו על גבי מפת תצ"א. רשימת כתובות הקלפיות ופרטים נוספים יהוו חלק מהמידע הקיים במכלול.
- יוגדר סדר פעולות לכל אירוע.
- יוגדרו זמני תקן לטיפול באירועים ומפגעים ביום הבחירות.
- יוגדרו פעולות המחייבות אישור הנהלת הרשות המקומית.
- דוברות הרשות המקומית תכין מראש נוסח ל"הודעות נצורות" ליום הבחירות כהערכות מוקדמת לאירועים שעלולים להתרחש.
- מומלץ ליידע את תושבי הרשות על הערכות המכלול ולפרסם את דרכי ההתקשרות אליו ביום הבחירות.

תיאום מקדים בין הרשות המקומית למשטרת ישראל

עבודת התיאום המקדימה מול משטרת ישראל משמעותית ומגבירה את היכולת לשמירה על הסדר ותגובה מהירה ונכונה לכל אירוע אפשרי ביום הבחירות עצמו.

כללי - הערכות משטרת ישראל לבחירות

המשטרה נותנת דגש רב להיערכות לקראת הבחירות וקיימת הבנה מלאה שמדובר באירוע רגיש ביותר, אי לכך, מתקיים תהליך תכנון מאוד מובנה וסדור בכל הרמות: תחנות, מרחבים, מחוזות ובמטה הארצי.

1. כל תכניות ההיערכות לבחירות מוצגות לפיקוד הבכיר של המשטרה ומאושרות על ידי המפקד"ל בעצמו וכן על ידי כל מפקד מחוז בגזרתו.
2. בשלב ההיערכות המקדימה, נערכות פגישות תיאום מול כל גורם רלוונטי וכן נערכים סיורי שטח להכרת הגזרות והקלפיות באופן פרטני.
3. המשטרה מתכננת את פריסת הכוחות בתיאום מלא עם וועדת הבחירות המרכזית בכל הנוגע לאבטחת הקלפיות וכן לתהליך הספירה וריכוז הקלפיות בסיומה.
4. לשם אבטחת הקלפיות, מקבלת המשטרה הקצאת מאבטחים אזרחיים מוועדת הבחירות המרכזית והיא נדרשת לתכנן את פריסתם, לתדרך אותם ולהפעילם ביום הבחירות.
5. הקלפיות מסווגות לפי רמת רגישות המבוססת על מאפייני האזור והקלפי וכן על לקחי מערכות בחירות קודמות. בכל קלפי שמוגדרת כ-"רגישה" יוצב שוטר לאורך כל יום הבחירות ואילו בקלפי שאינה מוגדרת כרגישה, לא יוצב שוטר, אלא יבוצעו ביקורי ניידת אזרית.
6. בנוסף להגדרת הרגישות, מתייחסת המשטרה לקלפיות הנמצאות בריכוזים לעומת קלפיות בודדות (בד"כ במושבים/קיבוצים ושכונות מבודדות). בריכוזי קלפיות בד"כ יוצבו שוטרים לאבטחה.
7. לאור הפריסה הרחבה והממושכת, המשטרה מקפידה על מיצוי מלא של הסד"כ העומד לרשותה, גם שוטרי מטה ועובדי משרד, ישלחו לשטח ויופעלו ביום הבחירות כשוטרים לכל דבר. אחת המשמעויות הנובעות מכך היא העובדה שייתכן שנפגוש בקלפיות מסוימות שוטרים שאינם מקצועיים במשימות שיטור ואינם מכירים את הגזרה.
8. שיטת הפריסה המשטרתית מבוססת על חלוקת גזרת התחנה למספר אזורים (תלוי בגודל ובמאפייני התחנה) על כל אזור מה מופקד מפקד (קצין) ותחתיו יש ניידות אזריות שמבצעות סיורים בין הקלפיות וכן כוח התערבות של 4-5 שוטרים למקרה שיידרש ריכוז מאמץ באירוע מסוים. מפקד הגזרה מפקח על השוטרים המוצבים בקלפיות שבגזרתו – הוא מתדרך, מציב, מבקר ונותן להם מענה בכל אירוע.
9. מעבר להיערכות שתוארה בסעיף הקודם, יש לכל תחנה מערך "שגרה", זהו סד"כ ניידות בכל משמרת שתכליתו לתת מענה לאירועי השגרה בשטח (קריאות 100) וגם בתחנה עצמה (תלונות שמוגשות).
10. כל השוטרים עובדים ביום הבחירות במשמרות בנות 12 שעות
11. כל הדיווחים זורמים מרמת השטח (תחנה) דרך מרכזי השליטה ברמת המחוז אל הרמה הארצית וכן אל חמ"ל ועדת הבחירות המרכזית. דרך צינור זה ניתן מענה לשאלות הנוגעות לתפעול מערכת הבחירות (למשל: יור' קלפי לא הגיע בזמן, האם לפתוח את הקלפי?) וכן לשאלות מקצועיות ומשפטיות.

המלצות לפעולה: ממשק הרשות המקומית מול המשטרה לקראת הבחירות

- 1. תיאום תפעולי מוקדם עם תחנת המשטרה** - יש לקיים פגישת תיאום עם מפקד התחנה או קצין הרלוונטי לפני יום הבחירות, שבמסגרתה יועברו לידי המשטרה: רשימת מבני הקלפיות, פרטי אב הבית בכל מבנה ומספר טלפון, ורשימת הצרכים התפעוליים הצפויים (שערים, תאורה, חניה). יש להבטיח זמינות אב הבית בכל מבנה שיש בו ריכוז קלפיות לאורך כל יום הבחירות.
- 2. סיור בדיקה משותף במתחמי הקלפיות** - מומלץ לבצע סיור שטח מוקדם בכלל מתחמי הקלפיות, רצוי בנוכחות נציג משטרה, ולתעד כל ממצא חריג: אתרי בנייה פעילים בסמיכות, מפגעי נגישות, בעיות חניה, ומקומות הדורשים בידוד מפני תעמולה. הממצאים יועברו לפרויקטור הרשותי מטעם ועדת הבחירות האזורית לצורך טיפול, ויועלו גם בשיח מול המשטרה לצורך תכנון פריסת כוחות.
- 3. דסק צפייה במצלמות ודיווח למשטרה ביום הבחירות** - ביום הבחירות יאייש המוקד העירוני עמדות צפייה ייעודיות, ויקבע מנגנון דיווח ישיר ומהיר מהמוקד למשטרה על כל אירוע מתפתח. יש להכין מראש נוהל תגובה ברור: מה מדווחים, למי ובאיזה ערוץ.
- 4. הפעלה מלאה של מערך הפיקוח העירוני** - בשל העומס הגבוה על המשטרה ביום חופש, יש להפעיל ביום הבחירות את מלוא כוחות הפיקוח העירוני: שיטור עירוני, פקחים ואכיפת חניה. יש להגדיר מראש אזורי אחריות ולתאם עם המשטרה כיצד הפיקוח העירוני משלים את הכיסוי שלה, תוך שמירה על גבולות הסמכות הברורים של כל גורם.
- 5. הכנת מנגנון אימות ומענה לדיסאינפורמציה** - להכין מראש תהליך עבודה לאימות דיווחים בזמן אמת: ברגע שמגיעה לרשות טענה על אירוע בקלפי, המוקד בודק מול נציגי הרשות בשטח, ובמידת הצורך מול המשטרה, לפני כל פרסום. יש להסכים מראש עם המשטרה על ערוץ קשר ישיר לצורך הזמנת או אישוש מידע בזמן אמת, ולא להסתמך רק על מוקד 100.
- 6. הכנת המנהיגות המקומית לתפקיד מרסן** - ראש הרשות ובעלי ההשפעה הציבורית ברשות יזהו מראש את המוקדים הקהילתיים ואנשי המפתח הרלוונטיים לכל שכונה. יש לסכם מראש, גם ברמה של שיחה דיסקרטית עם מפקד התחנה, כי במידת הצורך המנהיגות המקומית תהיה זמינה להתערב להרגעת הרוחות, כתוספת לפעולת המשטרה, לא כתחליף לה.

הפיקוח הרשותי

לפיקוח הרשותי, למערכי האכיפה המשולבים וליחידות התפעול יש תפקיד חשוב מחוץ לקלפי: חסימות, מפגעים, תנועה, ניקיון, חניה, רעש והכוונה. הם אינם מחליפים את המשטרה ואינם מנהלים את הבחירות. משטרת ישראל אחראית על אכיפת עבירות פליליות, שמירת הסדר הציבורי וטיפול באירועים מסכנים. כאשר מדובר באליומות, איום, חשד לזיוף, הפרת סדר או חסימה מכוונת של גישה להצבעה - פונים למשטרה. במקרי חירום יש לפנות למוקד 100.

בכל אירוע הנוגע למהלך הבחירות התקין, או שדורש כניסה למתחם קלפיות, יש להנחות את עובדי הפיקוח, בין אם פקחי שיטור מקומי במערך השיטור הרשותי או פקחים עירוניים בהסמכות שונות, כי חל עליהם איסור להתקרב או לעסוק בפעילות הבחירות באופן ישיר.

מה מותר לפיקוח הרשותי	מה אסור לפיקוח הרשותי
✓ לפנות רכב החוסם מדרכה, מעבר או חניה נגישה, לפי הדין המקומי.	✗ להרחיק מצביעים בשל טענה שנוגעת לבחירות.
✓ להסיר מפגע בטיחותי או תפעולי.	✗ לחקור עבירות בחירות.
✓ לשמור על מעבר פתוח לציבור.	✗ להחליט מי רשאי להיכנס לחדר הקלפי.
✓ לתעד אירוע ולדווח למשטרה ולוועדת הבחירות כאשר האירוע חורג מסמכות הרשות.	✗ להתערב בעימות פוליטי שאין בו הפרת סדר או מפגע רשותי.
✓ להחזיק נוכחות תפעולית מרגיעה ושוויונית.	✗ להפעיל כוח במקום שבו נדרשת סמכות משטרתית.

כאשר המשטרה אינה מגיבה מיד

הרשות אינה "ממלאת את הוואקום" בניהול הבחירות או באכיפה פלילית. היא רשאית להמשיך לטפל במה שבסמכותה המוניציפלית: שמירת מעבר, הרחקת מפגע, תיעוד, הכוונת ציבור והמתנה לכוחות מוסמכים. במקביל יש לבצע פנייה חוזרת למשטרה, לעדכן את הוועדה האזורית ואת איש הקשר הרשותי, ולתעד את זמני הפניות.

סיכום פעולות הערכות לשמירה על הרציפות התפקודית

משימה 1

זיהוי והתרעה על אתגרים מרחביים לוועדת הבחירות

- זיהוי קלפיות שמיקומם בעייתי מבחינת נגישות, בטיחות, שליטה פיזית, תשתיות או סיכון ביטחוני
- הגשת המלצה מנומקת לוועדת הבחירות האזורית (דרך מנהל הוועדה או מנהל הגוש) להזזת מיקום קלפי כאשר נדרש
- יידוע המשטרה מראש על קלפיות שעלולות להיות מוקד חיכוך לצורך תכנון הצבת כוחות

משימה 2

הסדרת המרחב הפיזי לקראת יום הבחירות

- עד 30 ימים לפני: הכנת מפת קלפיות עם דירוג רגישות לכל אתר (נגישות, תנועה, חניה, בטיחות, היסטוריית חיכוך)
- תכנון נקודות גישה ויציאה, חניות נגישות, אזורי פריקה, צירי חירום ונתיבי הולכי רגל
- בניית רשימת אנשי קשר לכל מבנה: מנהל, אב בית, חשמלאי, איש תחזוקה, חברת ניקיון
- בדיקת נגישות מלאה: מהרחוב ועד לפתח הקלפי, לרבות תאורה בשעות חשיכה
- הכנת תוכנית שילוט הכוונה שירותי (ללא אופי תעמולתי)
- הכנת תוכנית תגובה למפגעים: חשמל, תאורה, מזג אוויר, חסימות, חניה על מדרכות
- תכנית להצבת פקחים באתרים רגישים לשמירת מעבר וחניה נגישה
- מחסומים, גידור והסדרת חניה

משימה 3

תיאום עם המשטרה

- קיום פגישת תיאום עם מפקד התחנה או הקצין הרלוונטי
- העברת רשימת מבני הקלפיות למשטרה, כולל פרטי אב הבית ומספר טלפון נייד בכל מבנה
- במידת האפשר סיור בדיקה במתחמי הקלפיות בנוכחות נציג משטרה; תיעוד ממצאים חריגים (אתרי בנייה, מפגעי נגישות, בעיות חניה, מקומות הדורשים בידוד מתעמולה), או העלאת ממצאי הסיור בשיח מול המשטרה לצורך תכנון פריסת כוחות
- קביעת מנגנון דיווח ישיר בין הרשות למשטרה: מה מדווחים, למי ובאיזה ערוץ (מעבר למוקד 100)
- הגדרת אזורי אחריות ותיאום כיצד הפיקוח ברשות משלים את הכיסוי המשטירתי בשימת דגש על האיסור למעורבות ישירה של מערכי הפיקוח באירוע הבחירות

משימה 4

הקמת מכלול תפעול ומידע ביום הבחירות

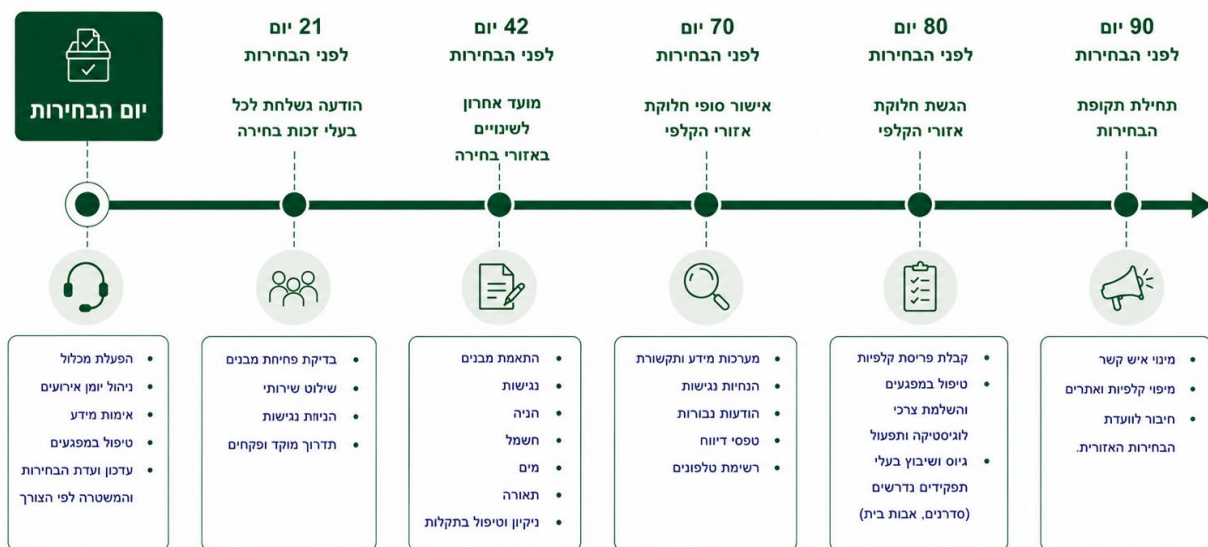
- מינוי מנהל מכלול ואיוש: דובר, מנהל מוקד, רכז שירותים דיגיטליים, נציג ביטחון, נציג תפעול.
- מינוי אחראי תיעוד
- הגדרת תהליך העברת מידע ממוקד למכלול, סדר פעולות לכל סוג אירוע וזמני תקן לטיפול
- הכנת "הודעות נצורות" לאירועים צפויים
- הקמה והפעלת מערך ניטור רשתות חברתיות ואימות מידע לפני הפצה
- קביעת איש קשר יחיד מול ועדת הבחירות ואיש קשר יחיד מול המשטרה
- הגדרת פעולות הדורשות אישור הנהלת הרשות
- יידוע תושבים על הפעלת המכלול ופרסום דרכי ההתקשרות

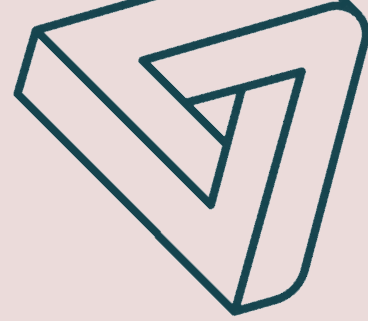
משימה 5

תפעול יום הבחירות

- הפעלת המכלול על כל מרכיביו
- תדרוך בעלי התפקידים
- ניתוב מידע והעברת מידע לוועדת הבחירות באירועים השונים
- יידוע המשטרה על כל אירוע חריג, סגירת מעגל וחזרה לשגרה בכל הנוגע למרחב הציבורי
- כתיבה ושמירה של דו"חות תיעוד על אירועים

לוח זמנים לקראת יום הבחירות

עובדי הרשות המקומית

עובד רשות בכובע ועדת הבחירות

כאשר עובד רשות ממלא תפקיד עבור ועדת הבחירות, יש להבהיר מראש באיזה כובע הוא פועל, למי הוא מדווח ומי מוסמך לתת לו הוראות. אסור לערבב בין הכפיפות לוועדת הבחירות לבין כפיפות ארגונית לרשות בעניינים הנוגעים להפעלת הבחירות.

דוגמה: אב בית של בית ספר שבו פועלות קלפיות יכול לסייע בפתיחת מבנה ובתקלות תפעוליות. הוא אינו מוסמך להחליט מי נכנס לחדר הקלפי, כיצד יעמדו משקיפים או כיצד ינוהל תור ההצבעה.

טבלת ניתוב קצרה

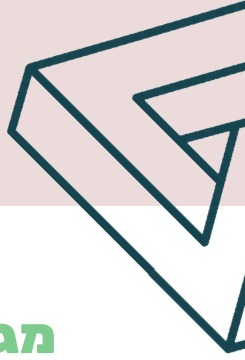
- מפתח, חשמל, מים, שירותים, תאורה: **איש הקשר הרשותי; אם הדבר משפיע על הצבעה - גם הוועדה האזורית.**
- זיהוי מצביע, פרוטוקול, משקיף, חומרי הצבעה: **מזכיר ועדת הקלפי או הוועדה האזורית.**
- חסימת גישה או מפגע מחוץ למבנה: **מוקד ותפעול רשותי; עדכון הוועדה אם יש השפעה על הצבעה.**
- אלימות, איום, עבירה או חשד לזיוף: **משטרה; עדכון ועדת הבחירות ואיש הקשר הרשותי.**

עקרונות מנחים לעבודה של הרשות עם מתנדבים

מה מותר	מה אסור	תנאי מפתח לכל שיתוף פעולה	כלל האצבע
מתנדבים יכולים לסייע לרשות בתפקידי תמיכה ולוגיסטיקה שאינם כרוכים בהפעלת סמכות שלטונית או קבלת החלטות כלשהן כלפי הפרט, כגון: איסוף והפצת מידע לתושבים, סיוע פיזי בהכנת מתחמים, ניקיון, שילוט, הכוננת ציבור	אין למסור למתנדב כל סמכות אכיפה או ניהול המרחב הציבורי: רישום דוחות, עיכוב אדם, גביית חובות, או כל פעולה הכרוכה בהפעלת כוח שלטוני כלפי אזרח. לא ניתן "לפתור" את הבעיה על ידי מתן תואר פורמלי; הקריטריון הוא האם מדובר בסמכות מהותית.	מתנדב הפועל מטעם הרשות חייב להיות כפוף למרות הרשות ולקבל הנחיות ברורות לפעולה שלו, כאשר יש מנהל (עובד רשות) שמקבל את ההחלטות. כלומר, ניתן לתת לו הנחיות, לבקר אותו ולסיים את שיתוף הפעולה בכל עת.	אם פעולת המתנדב עלולה לפגוע בזכויות אזרח, לכפות עליו מחויבות, או לייצר אחריות משפטית לרשות, נדרשת הסמכה חוקית מפורשת. בהיעדרה, יש להגביל את המתנדב לפעולות תמיכה בלבד.

שימוש במשאבי הרשות

מגבלות שימוש בנכסי הרשות ומשאביה

נכסי רשות ומשאבי ציבור אינם עומדים לרשות תעמולת בחירות. האיסור חל על תקציב, עובדים, מבנים, רכבים, ציוד, מצלמות, מוקדים, לוגו, צילומים, סרטונים, דפי פייסבוק ואינסטגרם, אתרי אינטרנט, רשימות תפוצה, מאגרי עוקבים, סיסמאות, מיתוג, מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים נוספים.

סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) אוסר שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר, וכן בנכסי תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו.¹² רשויות מקומיות הן גופים ציבוריים מובהקים; לכן השימוש במשאביהן למסר תעמולתי עלול להיות עבירה, עילה לצו מניעה, הפרת כללי מינהל תקין ואף בסיס להליכי משמעת או חיוב אישי, לפי הנסיבות.¹³

חמש שאלות לפני שימוש במשאב רשות

לפני כל פרסום, אירוע, סרטון, צילום, הודעה לציבור, דיוור או שימוש במבנה רשות בתקופת בחירות, יש לשאול:

1. האם המשאב הוא של הרשות, מומן בידי הרשות או נוצר בידי עובדי הרשות?
2. האם המסר כולל שם, תמונה, ציטוט, הישג, סיסמה או קידום של נבחר ציבור, מפלגה, רשימה או עמדה פוליטית?
3. האם הפרסום דרוש לצורך שירות ציבורי עובדתי, או שניתן לדחותו, לצמצמו או לפרסם אותו ללא מרכיב אישי-פוליטי?
4. האם אותו שירות יינתן באופן שוויוני לכלל הציבור ולכלל המתמודדים?
5. כיצד ייראה הפרסום בעיני הבוחר הסביר: מידע שירותי או תעמולה?

אם התשובה אינה ברורה - לא מפרסמים לפני בדיקת ייעוץ משפטי.

דפי רשות, דפים אישיים ודף מעורב

דף רשות רשמי, אתר רשות, רשימת תפוצה וקבוצת הודעות מוסדית הם משאב ציבורי. אין להשתמש בהם לקידום מועמד, מפלגה, רשימה, קמפיין או תדמית פוליטית.

גם דף שמוצג כדף אישי של ראש רשות או נבחר ציבור עשוי להיחשב, לפי נסיבותיו, נכס ציבורי או משאב ציבורי, אם הוא הופעל, מומן, נערך, צולם או קודם באמצעות עובדי הרשות או תקציבה; אם הוא שימש לאורך זמן כערוץ שירותי של הרשות; או אם מאגר העוקבים נוצר בפועל בעזרת הרשות.¹⁴ בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי גם חשבון רשת חברתית של נבחר ציבור עשוי להיות כפוף לכללי המשפט הציבורי כאשר מאפייניו ותפקודו הם ציבוריים ולא פרטיים בלבד.¹⁵

¹² סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959; ראו גם קובץ הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לכנסת ה-25, הנחיה 1.1900.

¹³ חוזר מנכ"ל משרד הפנים מיום 6.7.2023, "הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות"; קובץ הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לכנסת ה-25, הנחיות 1.1900-1.1903.

¹⁴ תב"כ 7/24 ע"ד שחר בן מאיר נ' רון חולדאי ואח', החלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24, 2021.

¹⁵ ע"מ 7659/22 רובינשטיין נ' ראש עיריית גבעתיים (21.12.2023), בעניין תחולת כללי המשפט הציבורי על חשבון רשת חברתית של ראש רשות לפי מאפייניו ותפקודו.

כלל עבודה: אם בדף מופיעים לסירוגין עדכוני שירות, הישגים של ראש הרשות, פעילות פוליטית ותוכן אישי - השימוש בדף כפלטפורמה לפרסום פעילות זו הוא דגל אדום. בתקופת בחירות יש להפריד באופן חד בין ערוצי שירות של הרשות לבין ערוצים פרטיים-פוליטיים של נבחר ציבור.

סיסמאות, מיתוג ונכסים בלתי מוחשיים

האיסור על שימוש במשאבי ציבור אינו מוגבל לחפצים או כסף. ועדת הבחירות ובית המשפט העליון הכירו בכך שגם סיסמה, מיתוג, קמפיין ציבורי או נכס בלתי מוחשי שפותח בכספי ציבור עשויים להיות נכס ציבורי לעניין סעיף 2א. כך נקבע בעניין הסיסמה "חוזרים לחיים", שם נמצא כי שימוש בסיסמה ממשלתית במסגרת קמפיין מפלגתי עלול להיות שימוש אסור בנכס בלתי מוחשי ציבורי.¹⁶

לכן, רשות מקומית אינה רשאית להעביר לקמפיין בחירות סיסמה עירונית, קמפיין שירותי, עיצוב גרפי, מאגר תמונות, סרטונים, מיתוג, רשימות תפוצה או תשתית דיגיטלית שנוצרו במסגרת תפקידה הציבורי.

שימוש במבנים, אולמות ושטחים פתוחים

שימוש במבני רשות לצורכי בחירות מותר כאשר הוא נעשה לצורך ועדת הבחירות או כאשר מדובר באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש הציבורי, בתנאים שוויוניים, שקופים ולא מפלים. החריגים שבסעיף 2א מפורשים בהירות ואינם היתר כללי לשימוש פוליטי בנכסי הרשות.¹⁷ בפועל, על הרשות לוודא כי אם אולם של הרשות מושכר או ניתן לשימוש בתקופת בחירות, הכללים אחידים, התעריפים אחידים, התנאים גלויים, ואין העדפה של רשימה, מועמד או צד פוליטי.

הקצאות לעמותות, מוסדות ובתי כנסת

כאשר נכס של הרשות הוקצה לעמותה, למוסד חינוך, למרכז קהילתי, לבית כנסת או לגוף אחר ללא תמורה או בתמורה סמלית, תנאי ההקצאה והסכם השימוש ממשיכים לחול. שימוש בנכס מוקצה לפעילות פוליטית או מפלגתית עשוי להיות גם הפרת דיני תעמולה וגם הפרת תנאי הקצאה.¹⁸

במקרה של חשד להפרה, הפעולה המומלצת היא:

1. בדיקה מהירה של הבעלות, ההקצאה ותנאי השימוש.
2. תיעוד עובדתי: תמונות, זמן, מקום, מי עשה שימוש, מה תוכן הפעילות.
3. דרישה מיידית להפסקת שימוש החורג מן ההקצאה.
4. בחינת סנקציות מנהליות לפי ההסכם והנהול: התראה, תיקון, דיון בוועדת הקצאות, ובמקרים חריגים גם ביטול או אי-חידוש הקצאה.
5. אם מדובר בתעמולה אסורה או שימוש במשאב ציבורי - שקילת פנייה לגורם הבחירות המוסמך.

יש להיזהר מאכיפה בררנית. רשות שמטפלת בהפרה בנכס שהוקצה לגוף אחד חייבת להפעיל אמת מידה דומה כלפי גופים אחרים.

¹⁶ תב"כ 35/24 אחריות לאומית - ישראל הבית שלי בע"מ (חל"צ) נ' ח"כ בנימין נתניהו ואח' (16.3.2021); בג"ץ 1931/21 נתניהו נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24 (19.3.2021).

¹⁷ סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959; לעניין פרשנות זוהרה של חריגי השימוש ראו קובץ הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לכנסת ה-25.

¹⁸ משרד הפנים, נוהל הקצאת קרקעות ומבנים ללא תמורה או בתמורה סמלית, חוזר מנכ"ל 5/2001 ותיקוניו; מבקר המדינה, "הקצאת מקרקעין לצורכי ציבור ברשויות המקומיות והפיקוח על השימוש בהם".

שילוט ותעמולה במרחב הציבורי

במרחב הציבורי פועלים במקביל דיני התעמולה וחוקי העזר של הרשות. דיני התעמולה קובעים מה מותר ואסור כתעמולת בחירות; חוקי העזר מאפשרים לרשות להסדיר בטיחות, ניקיון, גודל, חומר, חסימת מעבר, מפגעים ואסתטיקה של המרחב. הרשות אינה רשאית להשתמש בחוקי עזר כדי לצנזר מסר פוליטי או להעדיף צד פוליטי. חוק דרכי תעמולה מגביל הדבקת מודעות והצבת תעמולה במרחב הציבורי, מתיר הצגת מודעות בתנאים מוגדרים, ומסדיר גם שלטים ופרסום חוצות.¹⁹ הוא גם קובע כי פרסום חוצות המופעל בידי משווק נעשה במתקן שהצבתו נעשתה בהסכמת הרשות המקומית, וחל איסור הפליה בין מתמודדים.²⁰

מה מותר לרשות לעשות	מה אסור לרשות לעשות
✓ להסיר שלט מסוכן, חוסם, נופל, מפריע לתנועה או פוגע בנגישות, לפי חוקי העזר והדין הכללי.	✗ להסיר שלט רק מפני שתוכנו פוליטי, חריף, ביקורתי או לא נוח לרשות.
✓ לאכוף ניקיון, חזות המרחב הציבורי, בטיחות וחסימות, באופן אחיד ושוויוני.	✗ להפעיל חוקי עזר באופן שמקשה על רשימה אחת ומקל על אחרת.
✓ להפעיל פיקוח נגד תלייה בלתי מורשית כאשר האכיפה אינה מבוססת על תוכן פוליטי.	✗ להעניק יתרון בפרסום חוצות למפלגה, מועמד או רשימה.
✓ לתעד פרסומים שיש חשש שהם מפריע את חוק דרכי תעמולה ולהעבירם לגורם המוסמך.	✗ לפרסם בערוץ הרשות הודעה המסבירה מדוע תעמולה של צד מסוים פסולה, במקום להעביר את הטיפול לוועדת הבחירות.
✓ לקבוע מראש נוהל פיקוח לתקופת בחירות: צילום, זיהוי מקום, בדיקת עילה של הרשות, התייעצות משפטית והחלטת הסרה.	✗ להורות למפעיל פרסום חוצות מסחרי לדחות מסר פוליטי מטעם תוכני, אלא אם קיים עיגון בדין והפעולה נעשית באופן שוויוני.

נוהל אכיפה מומלץ לשילוט בחירות

כאשר פקח נתקל בשלט או מודעה פוליטית, עליו לפעול לפי סדר זה:

1. לצלם את השלט, סביבתו, נקודת ההצבה והמפגע הנטען.
2. לסמן אם הבעיה היא בטיחותית, חסימתית, ניקיון, גודל, מיקום או תוכן תעמולתי.
3. אם הבעיה רשותית-מקומית מובהקת - לטפל לפי חוק העזר, תוך תיעוד ושוויון.
4. אם הבעיה תעמולתית בלבד - לא להסיר רק מכוח שיקול תוכני; להעביר לייעוץ משפטי.
5. אם קיימת סכנה מיידית - לטפל מיידית במפגע, ולתעד מדוע הפעולה נדרשה מטעמי בטיחות ולא מטעמי תוכן.

סביבת הקלפי

בתוך מקום הקלפי ובמרחק האסור לפי הדין, האחריות לשמירת איסור התעמולה נתונה לבעלי התפקידים בקלפי ולוועדת הבחירות, בהתאם לתקנות. מחוץ למתחם זה, הרשות ממשיכה להפעיל את סמכויותיה הרגילות: רעש, חסימה, תנועה, חניה, לכלוך, אלימות או מפגע.²¹

כלל אצבע

- ← תוכן תעמולתי ועדת הבחירות;
- ← מפגע פיזי הרשות;
- ← עבירה או אלימות המשטרה;

¹⁹ סעיפים 9-11 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.

²⁰ סעיפים 10א-10ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.

²¹ תקנות 42-43 לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973; סעיף 126(5) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

מערכת החינוך

במוסדות חינוך נדרשת זהירות מוגברת. מותר לקיים שיח אזרחי וחינוכי על דמוקרטיה, בחירות, זכויות וחובות אזרחיות. אסור להפוך את בית הספר, אתר בית הספר, קבוצת הורים, מערכת מסרים, פעילות תלמידים או אירוע בית ספרי לזירת תעמולה מפלגתית.

מערכת החינוך בתקופת בחירות כפופה להוראות משרד החינוך ולחוזרי מנכ"ל, והרשות המקומית אינה מוסמכת לקבוע את הכללים הנוגעים לשיח פוליטי בתוך בתי הספר. יחד עם זאת, מאחר שמוסדות חינוך פועלים במרחב הציבורי ולעיתים משמשים גם כקלפיות, קיימים לרשות המקומית ממשקים תפעוליים וציבוריים משמעותיים בתקופה זו.

חוק חינוך ממלכתי אוסר קיום תעמולה מפלגתית בקרב תלמידים, וסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה אוסר שימוש במקרקעין של המדינה או של רשות מקומית לצורך תעמולת בחירות. לצד זאת, חוזר מנכ"ל משרד החינוך²² מאפשר לקיים בבתי הספר שיח אזרחי וחינוכי על דמוקרטיה, בחירות וסוגיות ציבוריות, וכן מפגשים עם נבחרי ציבור ומועמדים, בכפוף לעקרונות של איזון, פלורליזם ושיח ביקורתי. עם זאת, הדבר כפוף למספר עקרונות מחייבים:

- הצגת מגוון עמדות ודעות מהקשת הפוליטית;
- קיום דיון פתוח, ביקורתי ומכבד;
- הימנעות מהסתה, גזענות או עידוד לאלימות;
- איסור חלוקת חומרי תעמולה מפלגתיים;
- איסור הזמנת מועמדים מצד פוליטי אחד בלבד;
- אפשרות לקיום מפגשים עם מועמדים רק עד 21 יום לפני הבחירות.

בהיבט המוניציפלי, חשוב להבחין בין הנעשה בתוך מוסדות החינוך – המצוי באחריות משרד החינוך והנהלת בית הספר – לבין המרחב הציבורי שמחוץ למוסד החינוכי, שבו לרשות המקומית קיימות סמכויות רגילות של שמירה על הסדר הציבורי ואכיפת חוקי עזר עירוניים.

כך למשל, פעילות פוליטית מחוץ לשערי בתי הספר, כגון הצבת דוכנים, שלטים או פעילות הסברה, אינה אסורה כשלעצמה לפי הוראות משרד החינוך, אך היא כפופה לדיני העזר העירוניים ולהוראות הנוגעות לשימוש במרחב הציבורי. במקרים שבהם פעילות כזו יוצרת חסימת מדרכה, מפגע בטיחותי, הפרת סדר או הצבת מתקנים בניגוד לחוקי העזר העירוניים – הרשות המקומית מוסמכת לפעול לאכיפת הדין.

במקרים אלה, חשוב במיוחד להקפיד על אכיפה מקצועית, שוויונית ואחידה כלפי כלל הגורמים הפוליטיים, ולהימנע ממצב שבו פעולת האכיפה תתפרש כהעדפה פוליטית או כהתערבות בתוכן הפעילות עצמה. בהתאם להנחיות המשפטיות בנושא, מומלץ כי פעולות האכיפה יתבצעו בתיאום עם הייעוץ המשפטי והתביעה העירונית, ובזהירות מיוחדת בתקופת הבחירות.

²² משרד החינוך, "התכנית הלאומית ללמידה משמעותית – השיח החינוכי על נושאים השנויים במחלוקת", חוזר מנכ"ל משרד החינוך, סעיף 3.2 "מפגש עם נבחרי ציבור ואנשי מערכת פוליטית בתקופת בחירות", https://apps.education.gov.il/mankal/horaa.aspx?siduri=35#_Toc256000026

הפצת מידע ביום הבחירות

רשות מקומית רשאית ואף נדרשת לפרסם מידע עובדתי, שירותי ושווינוני לציבור. היא אינה רשאית להפוך את ערוצי המידע שלה לזירת תעמולה, תגובה פוליטית, ייחוס הישגים או בדיקת עובדות של קמפיינים.

מידע שמותר לפרסם	מידע שאסור לפרסם בערוץ רשותי
✓ מיקום קלפיות, שעות פעילות וקישורים למקורות רשמיים של ועדת הבחירות.	✗ קריאה להצביע או לא להצביע למפלגה, רשימה, מועמד או מחנה.
✓ דרכי גישה, עומסי תנועה, חסימות, חניה, נגישות ותקלות תפעוליות.	✗ פרסום תמונה, סרטון או ציטוט של נבחר ציבור באופן שמייחס לו הישג או תפקיד פוליטי.
✓ פתיחת מוקד רשותי, דרכי פנייה ודיווח על מפגעים.	✗ תגובה פוליטית למסר של מטה בחירות.
✓ הודעות על טיפול במפגע: תאורה, ניקיון, חניה, מים, חשמל, חסימה.	✗ הודעה שמציגה מסר של צד מסוים כבלתי חוקי ללא החלטת גורם מוסמך.
✓ תיקון טעות עובדתית שמשפיעה על הגעה לקלפי או בטיחות הציבור.	✗ סרטון "עידוד הצבעה" המכוון בפועל לקבוצה פוליטית, גיאוגרפית או דמוגרפית מסוימת.
✓ הודעה שירותית מתורגמת לשפות הרלוונטיות, במידה הנדרשת לציבור המקומי.	

גם מסר לכאורה ניטרלי כמו "צאו להצביע" עלול לעורר קושי אם הוא מופץ באופן ממוקד, בעיתוי מסוים, בשכונות מסוימות או בשילוב עם מסרים, תמונות או גורמים פוליטיים. לכן על מסרי עידוד הצבעה להיות זהירים, כלל-רשותיים, שירותיים ומבוססי מקור רשמי.

תגובה לדיסאינפורמציה

מכלול מידע לציבור רשאי, ואף חייב, לאמת מידע עובדתי הנוגע לשירותי הרשות: האם רחוב חסום, האם קלפי נפתחה, האם יש תקלה בחשמל, האם קיימת גישה נגישה. אין להפוך אותו ליחידת "בדיקת עובדות" פוליטית.

התגובה הנכונה לדיווח שגוי ברשת היא:

1. לבדוק מקור: מוקד, שטח, מצלמה, ועדת הבחירות, משטרה.
2. לפרסם רק את העובדה השירותית הדרושה.
3. להשתמש בלשון קצרה: "לידיעת הציבור, רחוב X פתוח לתנועה. אין חסימה בדרך לקלפי Y".
4. להימנע מאזכור גורם פוליטי שהפיץ את הטענה, אלא אם הדבר נדרש ומאושר משפטית.
5. אם הטענה נוגעת להליך ההצבעה או לתעמולה - להעביר לוועדת הבחירות.

דוגמאות להודעות נצורות שניתן להפיץ

עדכון שירותי כללי: "ביום הבחירות יפעל מוקד הרשות במתכונת מתוגברת לטיפול במפגעים, נגישות, חסימות ותקלות תפעוליות בסביבת הקלפיות. שאלות על מיקום קלפי וזכאות הצבעה יש לבדוק באתר ועדת הבחירות המרכזית".

חסימת ציר: "עקב עומס תנועה ברחוב __ מומלץ להגיע לקלפי __ דרך רחוב __. צוותי הרשות פועלים במקום לשמירת מעבר בטוח ונגיש".

תקלה בנגישות: "דווחה תקלה בגישה לקלפי __. צוות הרשות בדרכו למקום. עדכון יימסר בהמשך. מי שנדרש לסיוע מיידי מוזמן לפנות למוקד הרשות".

תיקון מידע שגוי: "בניגוד לדיווחים, הקלפי ברחוב __ פתוחה ופועלת כסדרה. למידע רשמי על מיקום קלפי יש לפנות לאתר ועדת הבחירות המרכזית".

צילום עיתונאים, מתנדבים ופעילים

הרשות אינה קובעת כללי צילום בתוך חדר הקלפי או במתחם המנוהל בידי ועדת הבחירות. שאלות ופניות בנושא זה שייכות למזכיר ועדת הקלפי, לוועדה האזורית ולמשטרה, גם במקרים של חשש להפרת סדר או עבירה.

פרסום מידע בפלטפורמה דיגיטלית של הרשות המקומית

הרשות המקומית יכולה לפרסם בעמוד נחיתה דיגיטלי מידע על הבחירות שנועד לתת לתושבים מידע שירותי, מעודכן וניטרלי על היערכות הרשות ביום הבחירות. העמוד אינו עמוד קמפיין, אינו עמוד אישי של נבחר ציבור ואינו במה לפרסום הישגי הרשות.

הצעה לעמוד נחיתה/מידע בנוגע לבחירות

1. כותרת: היערכות הרשות המקומית לבחירות לכנסת ה-26.
2. פתיח קצר: הבחירות מנוהלות על ידי ועדת הבחירות המרכזית; הרשות מסייעת במעטפת השירותית והמוניציפלית.
3. קישורים רשמיים: ועדת הבחירות המרכזית, איתור קלפי, שאלות ותשובות, נגישות.
4. שירות לתושב: דרכי גישה, חניה, נגישות, חסימות, מוקד עירוני.
5. דיווח על מפגע: טופס או מספר מוקד לדיווח על חסימה, תאורה, מפגע, נגישות או ניקיון.
6. עדכונים שוטפים: הודעות שירות בלבד.
7. שפות: עברית, ערבית ושפות נוספות לפי מאפייני הרשות.

קווי זהירות

- לא להשתמש בתמונת ראש הרשות או בסלוגן פוליטי.
- לא לכתוב "בהובלת ראש העיר" או ניסוח הישגי דומה.
- לא להציג קישור לעמוד פוליטי או אישי.
- לא להפעיל טופס שאוסף מידע אישי שאינו נדרש.
- לא להשתמש ברשימת תפוצה עירונית למסר שאינו שירותי.
- לא להשיב לתגובות פוליטיות מטעם הרשות, אלא להפנות למקור הרשמי או לגורם מוסמך.

סיכום העקרונות להפצת מידע: מותר, דורש בדיקה, אסור

ירוק

ככלל מותר

- פרסום מידע עובדתי על מיקום קלפיות, דרכי גישה, נגישות, עומסי תנועה ושעות פעילות, תוך הפנייה למקור הרשמי.
- טיפול במפגעי תשתית, תאורה, ניקיון, מים, חשמל וחסיונות.
- תיאום תפעולי עם ועדת הבחירות, המשטרה ויחידות הרשות.
- הצבת שילוט הכוונה שירותי שאינו פוליטי.
- שימוש במצלמות קיימות לזיהוי מפגעים, עומסים וסכנות, לפי נהלים והרשאות.
- שיח חינוכי מאוזן על דמוקרטיה ובחירות, ללא תעמולה.
- השכרת אולם עירוני לפי כללים שוויוניים, שקופים ואחידים, כאשר האולם עומד כרגיל לשימוש הציבור.

צהוב

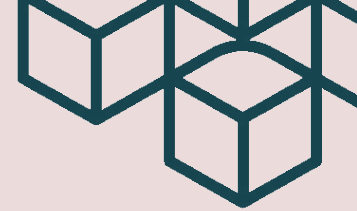
דורש בדיקה משפטית או ניהולית

- אירוע עירוני, כנס, פאנל, שבת תרבות או טקס בתקופת בחירות בהשתתפות נבחר ציבור או מועמדים.
- פרסום בערוץ רשות שבו מופיע שם, תמונה או ציטוט של נבחר ציבור.
- שימוש בדף אישי של נבחר ציבור שמופעל חלקית בידי עובדי הרשות.
- שמירת קטעי מצלמות או העברת מידע לגוף אחר.
- מפגש עם מועמד או נבחר ציבור במוסד חינוך.
- הסרת שלט פוליטי כאשר הטענות הן גם בטיחותיות וגם תוכניות.
- הפצת הודעת "צאו להצביע" כאשר היא ממוקדת גיאוגרפית או דמוגרפית.

אדום

ככלל אסור

- שימוש בכספי ציבור, עובדי רשות, כלי רכב, ציוד, מבני רשות, דפי רשות, רשימות תפוצה או מאגרי מידע לצורכי תעמולה.
- דף מעורב המשלב שירותי רשות עם קידום פוליטי של נבחר ציבור.
- אכיפה בדרגות של שילוט או חוקי עזר מטעמים פוליטיים.
- תעמולה מפלגתית בבית ספר, באתר בית ספר, בקבוצת הורים או בערוץ חינוכי מוסדי.
- מעקב במצלמות אחר מצביעים, פעילים, מתנדבים או זיהוי פוליטי.
- הוראה של פקח או עובד רשות למזכיר ועדת קלפי בעניין ניהול ההצבעה.

חשיבות התייעוד וסיכום יום הבחירות

סיכום יום הבחירות: תיעוד, דיווח והפקת לקחים

בסיום יום הבחירות יש להכין יומן אירועים תמציתי, מדויק ומוגבל למטרה. מטרת התייעוד היא ללמוד, לדווח את הנדרש, להגן על הרשות במקרה של בירור ולמחוק מידע שאין צורך להחזיקו.

• שעה, מקום וסוג האירוע. • מקור הדיווח: מוקד, עובד רשות, מצלמה, ועדת הבחירות, משטרה, תושב. • תיאור עובדתי קצר. • פעולות שבוצעו. • גורמים שעודכנו. • האם האירוע נסגר ומתי. • האם נשמר חומר תיעודי, מדוע ולכמה זמן. • האם נדרשת הפקת לקחים.	מה מתעדים
• אירועים שהשפיעו על פתיחת קלפיות או על רציפות ההצבעה. • תקלות נגישות מהותיות וחסימות גישה. • תעמולה במרחב האסור או אירועים שהועברו לוועדה בזמן אמת. • בקשות סיוע של מזכירי קלפי והטיפול בהן. • אירועי סדר חריגים שבהם הייתה מעורבות ועדת הבחירות או המשטרה.	מה מועבר לוועדת הבחירות
• יומן מוקד. • משימות תחזוקה, ניקיון, תאורה, חניה ותנועה. • תבניות הודעות לציבור. • דוחות מכלול מידע לציבור. • לקחים להיערכות עתידית. • רשימת מחיקות ושימור קבצים לפי מדיניות פרטיות.	מה נשמר ברשות
אין להחזיק קטעי וידאו, צילומים, רשימות או תכתובות מעבר לנדרש. כל החלטה לשמור מידע תתבסס על צורך מוגדר: בירור תלונה, הליך משפטי, אירוע ביטחוני, דרישת משטרה, דרישת ועדת בחירות או הפקת לקחים תפעולית שאינה דורשת מידע אישי.	מחיקה ושימור

נספח - מקרים ותגובות

מקרים ותגובות

לפני פעולה חריגה יש לתעד עובדות, לקבוע אם מדובר באירוע רשתי, בחירותי, פלילי או הנוגע להגנת הפרטיות וככל שלא מדובר בסמכות הרשות, להעבירו לגורם המוסמך.

1. אלימות איומים או פרובוקציות במטרה להתסיס לפני עימות פיזי כניסת גורם חיצוני שמאיים או מלבה ומעורר פרובוקציות ביישוב. מייצר אי-סדר ונוקט בפעולות של רעש, חסימות, פנייה לתושבים. עשוי להיות מלווה בצוות או בתקשורת תוך פרסום ברשתות החברתיות. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - בירור פרטי האירוע - תיעוד הפרטים וזמנים - דיווח מיידי למשטרה - מוקד 100 ואיש קשר, ולוועדת הבחירות האזורית - השלמת מידע דרך מצלמות במרחב האירוע - לטובת צפייה בזמן אמת ועדכון המשטרה - שליחת פקחים לבידוד האירוע (מניעת התקהלויות הפניית תושבים בדרכים חלופיות) - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/ נבחרי ציבור - הרגעת הרוחות - שליחת הודעות עדכון לתושבים אודות הטיפול באירוע בצירי התקשורת - סגירת מעגל מול המשטרה וועדת הבחירות והפצת הודעת עדכון נוספת לתושבים	
אלימות במטרה לשבש את יום הבחירות כניסה של גורמים חיצוניים במטרה לשבש את יום הבחירות, יצירת עימותים בין פעילים, התקהלות אלימה או ניסיון לעורר פרובוקציה בסביבת קלפי או במרחב הציבורי הסמוך לה. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - בירור ראשוני של היקף האירוע ומיקומו - תיעוד הפרטים, הזמנים והגורמים המעורבים - דיווח מיידי למשטרה - מוקד 100 ואיש הקשר, ולוועדת הבחירות האזורית - השלמת מידע באמצעות מצלמות במרחב לצורך תמונת מצב ועדכון המשטרה - שליחת פקחים לצורך בידוד האירוע, הכוונת תנועה ומניעת התקהלויות נוספות - הימנעות ממגע פיזי או ניסיון לפיזור עצמאי מצד גורמי הרשות - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - שליחת הודעת הרגעה ועדכון לציבור במידת הצורך - סגירת מעגל מול המשטרה וועדת הבחירות והפצת הודעת עדכון נוספת לתושבים	

1. אלימות	אירועי חסימה במעורבות רכב כל פעולה של מניעת גישה למתחמי הקלפיות במעורבות כלי רכב ובתוך זה, חסימה ליצירת עומס תנועה, חניה על מדרכות של רכבים עם רמקולים באופן שמסכן הולכי רגל, חניה שחוסמת את הגישה לכניסה לקלפי לבעלי מוגבלות.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - בירור פרטי האירוע - תיעוד הפרטים וזמנים - דיווח מיידי למשטרה - מוקד 100 ואיש הקשר, ולוועדת הבחירות האזורית - השלמת מידע דרך מצלמות במרחב האירוע לטובת צפייה בזמן אמת ועדכון המשטרה - שליחת פקחים לבידוד האירוע (מניעת התקהלויות הפניית תושבים בדרכים חלופיות) - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - הרגעת הרוחות - שליחת הודעות עדכון לתושבים אודות הטיפול באירוע בצירי התקשורת - סגירת מעגל מול המשטרה וועדת הבחירות והפצת הודעת עדכון נוספת לתושבים
2. טוהר הבחירות	פייק ניוז אודות סביבת הקלפי חשד להפצת הודעה שקרית לתושבים אודות התרחשות בסביבת קלפי על-ידי גורם חיצוני במטרה להטעות את הציבור או לגרום לו להימנעות מהגעה לקלפי. למשל, הצפה, דליפת גז, שריפה, חסימה וכדומה.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - אימות המידע - מול אבות הבית והסדרנים של הקלפיות (ביום הבחירות) - תיעוד הפרטים וזמנים - דיווח מיידי למשטרה - מוקד 100 ואיש הקשר, ולוועדת הבחירות האזורית - השלמת מידע דרך מצלמות במרחב האירוע לטובת אימות המידע ועדכון המשטרה - קבלת הנחיות מוועדת הבחירות - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - שליחת הודעות עדכון לתושבים - סגירת מעגל מול ועדת הבחירות והמשטרה - הפצת הודעה נוספת לתושבים
	פגיעה בציוד הקלפי (לא בסמכות) גרימת נזק, השחתה, גניבה או פגיעה בציוד המשמש את ועדת הקלפי, לרבות קלפי, פרגודים, מעטפות, שילוט, ציוד נגישות, ריהוט, מחשוב או תשתיות המשמשות את פעילות ההצבעה.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון דוברות הרשות וממונה הביטחון - דיווח למשטרה ולוועדת הבחירות - הותרת הטיפול לוועדת הבחירות, סיוע לוועדת הבחירות בהתאם להנחיותיה.

דיווח ברשתות חברתיות הפצת מידע ברשתות החברתיות בנוגע לאירוע בקלפי או בסביבתה, העלול ליצור בהלה, בלבול או מידע שגוי. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון דוברות הרשות - אימות המידע מול גורמי שטח, מוקד וועדת הבחירות ומשטרת ישראל - תיעוד הפרסום והפלטפורמות שבהן הופץ פרסום הודעת תיקון או הבהרה עובדתית קצרה לציבור בלבד - הימנעות מעימות פוליטי או התייחסות לתוכן מפלגתי - עדכון הנהלת הרשות במידת הצורך - סגירת מעגל מול ועדת הבחירות והמשטרה והפצת הודעה נוספת לתושבים	2. טוהר הבחירות
חשד להפצת מידע כוזב מצד גורם המתחזה לרשות המקומית הפצת הודעות, גרפיקות או פרסומים הנחזים להיות מטעם הרשות המקומית או מוקד החירום העירוני, במטרה להטעות את הציבור בנוגע ליום הבחירות או לפעילות הקלפיות. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון דוברות הרשות וממונה הביטחון - תיעוד מלא של ההודעות, הקישורים והפלטפורמות שבהן הופץ המידע - אימות כי לא מדובר בפרסום רשמי של הרשות - דיווח מידי למשטרה - מוקד 100 ואיש הקשר, ולוועדת הבחירות האזורית - פרסום הבהרה רשמית לציבור בערוצי הרשות - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - בחינת צורך בהמשך טיפול מול פלטפורמות דיגיטליות או גורמי סייבר - סגירת מעגל ותיעוד האירוע	
פגיעה בתשתיות בתוך מתחמי הקלפיות תקלה או פגיעה בתשתיות בתוך מבנה הקלפי שעלולה לשבש את פעילות ההצבעה, כגון הפסקת חשמל, תקלה במים או שירותים, בעיית נגישות, תקלה במיזוג, הצפה, נזק לריהוט או חסימת כניסה. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה התפעול ברשות - קבלת דיווח ממזכיר הקלפי או ועדת הקלפי - בירור מקור התקלה מול חברת החשמל או גורם התחזוקה - שליחת גורמי תפעול, אחזקה, חשמל, מים או ניקיון לטיפול במפגע בדחיפות - תגבור תאורה/חשמל - תיעוד פרטי האירוע והזמנים - דיווח לוועדת הבחירות האזורית וקבלת הנחיותיה (פתיחת כניסה חלופית/מבנה חלופי במידת הצורך) - עדכון המשטרה - מוקד 100 ואיש הקשר, במקרה של חשש לניסיון בפגיעה בטוהר הבחירות, להפרת סדר או סיכון בטיחות - השלמת מידע באמצעות מצלמות או גורם רשותי בשטח - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור במקרה של השפעה משמעותית על פעילות הקלפי - סגירת מעגל מול ועדת הבחירות והמשטרה ועדכון הציבור במידת הצורך	3. מפגעים סביבתיים או לוגיסטיים

3. מפגעים סביבתיים או לוגיסטיים	פגיעה בתשתיות מחוץ למתחמי הקלפיות מפגע תשתיתי או בטיחותי במרחב הציבורי בסביבת קלפי, העלול לסכן את הציבור או לפגוע בגישה למתחם כמו קריסת עץ, בור מסוכן בכביש, פסולת שחוסמת גישה, תקלה בתאורת רחוב. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה התפעול ברשות - תיעוד פרטים וזמנים - דיווח מייד למשטרה - מוקד 100 ואיש קשר - לחסימת הגישה ומניעת הפרת סדר - שליחת גורמי תפעול הנדסה, שפ"ע, תברואה וכדומה, לטיפול במפגע בדחיפות - תגבור תאורה/חשמל - השלמת מידע דרך מצלמות במרחב האירוע וסריקה סביבו - שליחת הודעות עדכון לתושבים - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - סגירת מעגל מול ועדת הבחירות והמשטרה והפצת הודעה נוספת לתושבים
	עומס תנועה בציר גישה לקלפי עומסי תנועה חריגים בצירי הגישה למתחמי הקלפיות, העלולים לעכב הגעה של מצביעים, בעלי תפקידים או רכבי חירום. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - אימות המידע באמצעות מוקד, מצלמות או גורם שטח - תיעוד פרטי האירוע והזמנים - שליחת פיקוח עירוני להסדרת התנועה והכוונת נהגים - בחינת פתיחת צירי גישה חלופיים במידת האפשר - שליחת הודעה שירותית לציבור בערוצי הרשות - עדכון ועדת הבחירות האזורית במקרה של פגיעה בגישה לקלפי - סגירת מעגל ותיעוד הטיפול
4. חירום	אירוע רפואי או שריפה אירוע חירום רפואי, שריפה או סכנה מיידית במתחם קלפי או בסביבתו. סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - הזעקת מד"א 101 או כבאות 102 בהתאם לסוג האירוע - דיווח מייד למשטרה - מוקד 100 ואיש קשר, ולוועדת הבחירות האזורית - תיעוד האירוע והמיקום - פעילות לפי הנחיות משטרת ישראל - סיוע בבידוד הזירה, עדכון תושבים, שימוש במתנדבים - השלמת מידע דרך מצלמות במרחב האירוע לטובת צפייה בזמן אמת ועדכון המשטרה - עדכון ראש העיר/מנכ"ל/נבחרי ציבור - שליחת הודעות עדכון לתושבים אודות הטיפול באירוע בצירי התקשורת - סגירת מעגל מול המשטרה וועדת הבחירות והפצת הודעת עדכון נוספת לתושבים

4. חירום	אירוע פלילי/פחע"י חשד לאירוע פלילי חמור או לאירוע ביטחוני/פח"ע במתחם קלפי או בסביבתו, לרבות חפץ חשוד, איום ביטחוני, ירי, דקירה, ניסיון פגיעה בציבור או כל אירוע העלול לסכן חיי אדם.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון מיידי של ממונה הביטחון ברשות - דיווח מיידי למוקד 100 והעברת כל המידע הידוע - תיעוד ראשוני של מיקום האירוע, הזמנים והגורמים המעורבים ככל שניתן - הימנעות ממגע עם חפץ חשוד או מזירת האירוע - פעילות לפי הנחיות משטרת ישראל - סיוע בבידוד הזירה, עדכון תושבים, שימוש במתנדבים - פתיחת צירי גישה לכוחות חירום והכוונת תנועה באזור - השלמת מידע באמצעות מצלמות במרחב ועדכון המשטרה בזמן אמת - עדכון ועדת הבחירות האזורית והנהלת הרשות - סיוע תפעולי לגורמי החירום בהתאם לצורך - סגירת מעגל מול המשטרה, ועדת הבחירות וגורמי החירום ותיעוד האירוע
5. תעמולה	תעמולה אסורה בסביבת קלפי (לא בסמכות) הצבת שלטים, חלוקת חומרי תעמולה, שימוש ברמקולים, הפעלת דוכנים או פעילות הסברה פוליטית בניגוד למגבלות החוק בסביבת הקלפי.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון דוברות הרשות וממונה הביטחון - דיווח למשטרה ולוועדת הבחירות - הותרת הטיפול לוועדת הבחירות, סיוע לוועדת הבחירות בהתאם להנחיותיה.
	תעמולה אסורה במרחב הציבורי שלטים, מודעות, דוכנים, כריזה או מתקני פרסום פוליטיים המוצבים במרחב הציבורי בניגוד לדיני התעמולה או לחוקי העזר העירוניים.	סד"פ: - פתיחת אירוע במוקד ועדכון ממונה הביטחון ברשות - תיעוד מלא של השלט או המודעה, סביבתם והמפגע הנטען - בחינת סוג ההפרה: בטיחות, חסימת מעבר, ניקיון, גודל, מיקום או תוכן תעמולתי - אם מדובר בהפרה עירונית מובהקת - טיפול לפי חוקי העזר ובאופן שוויוני ואחיד - אם מדובר בתוכן תעמולתי בלבד - העברת הטיפול לייעוץ המשפטי או לוועדת הבחירות, ללא הסרה עצמאית מטעמי תוכן - במקרה של סכנה מיידיית לחיי אדם, לתנועה או לנגישות - טיפול מיידי במפגע ותיעוד העילה הבטיחותית - דיווח למשטרה במקרה של הפרת סדר, אלימות או חשש לעבירה - עדכון ועדת הבחירות במקרה של מחלוקת או אירוע רגיש - תיעוד כלל פעולות האכיפה, לרבות שיקולי ההחלטה והגורמים המעורבים - סגירת מעגל ועדכון הגורמים הרלוונטיים בהתאם לצורך

נספח - תסריט שיחה לאימות מידע

נספח תסריט שיחה לאימות או אישוש מידע

מטרות השיחה:

- הרגעה
- איסוף מידע
- בדיקת מקור ואמינות
- מניעת הפצה שגויה
- העברת מידע מוסמך

שלב א'

פתיחה רגועה ומכבדת: "שלום, תודה שפנית ועדכנת. חשוב לנו לבדוק כל מידע שמגיע מהשטח כדי לוודא מה נכון ומה לא. אשמח להבין בדיוק מה קיבלת..."

שלב ב'

איסוף מידע: "אפשר לומר לי/ לשלוח לי..."

מה בדיוק נטען
איפה ראית את זה
מתי זה פורסם
האם יש צילום מסך / סרטון/ קישור
מי כתב או הפיץ את זה

שלב ג'

שאלות אימות בסיסיות:

1. האם מצוין מקור רשמי
2. האם יש תאריך ושעה עדכניים
3. האם המידע מופיע גם בערוצים רשמיים
4. האם זו הודעה שמנסה ליצור לחץ או בהלה
5. האם מבקשים להעביר ל"כולם מיד" (אם כן, זה סימן אזהרה נפוץ לדיסאינפורמציה)

שלב ד'

תגובת ביניים אחראית: "נכון לעכשיו אני לא יכול לאשר את המידע. אנחנו בודקים מול הגורמים המוסמכים. עד לקבלת אישור, מומלץ לא להפיץ הלאה..."

שלב ה'

אם המידע שגוי "בדקנו את הנושא. מדובר במידע לא מאומת/ שגוי. המידע הרשמי הוא _____ נשמח אם תסייע לעצור את הפצת ההודעה..."

שלב ו'

אם המידע נכון חלקית: "בדקנו את הנושא. יש גרעין אמת, אבל ההודעה שמופצת אינה מדויקת. המידע המעודכן הוא _____ מומלץ להסתמך רק על הודעות רשמיות..."

שלב ז'

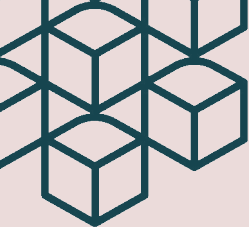
אם המידע נכון: "המידע מאומת. הפרטים המדויקים הם _____ להמשך עדכונים יש לעקוב אחרי....."

משפטי מפתח מומלצים

- כדאי לבדוק לפני שמפיצים
- שימי לב שלא כל צילום מסך הוא מידע אמין
- חשוב להסתמך על מקור מהימן
- אנחנו מעדיפים דיוק על מהירות
- בהלה היא חלק ממטרות דיסאינפורמציה

סימני אזהרה לדיסאינפורמציה

- ניסוח דרמטי מאוד
- העדר מקור ברור
- שגיאות כתיב רבות
- בקשה להפיץ מיד
- טענות קיצוניות
- "מקור פנימי סודי"
- סרטון ישן מוצג כאירוע חדש

נספח - רשימת היבטים תפעוליים בעבודה עם ועדת הבחירות

דוגמה לגאנט משימות לשלב ההכנות והעבודה עם ועדת הבחירות

נושא	פעולות נדרשות	דגשים
מיפוי קלפיות ומבנים	רשימת כלל הקלפיות בתחום הרשות	רשימת קלפיות קיימת מידע על תפקוד הקלפי בבחירות קודמות- האם היו בעיות וכיצד נפתרו שינויים במבנה (שיפוצים, שינוי יעוד וכו') שינויים בסביבה האם קיים מיקום מתאים יותר – מבנה חדש, מאובטח במצלמות, תשתיות טובות, נגישות טובה יותר
	התאמת המבנים	מבנה פיזי סקר מפגעי בטיחות תשתיות חשמל, מיזוג, תקשורת סניטציה יכולות אבטחה ושמירת סדר ציבורי
	נגישות לאנשים עם מוגבלויות	בהתאם להנחיות ולנהלים
	דרכי גישה ויציאה	נגישות, חופש תנועה, ללא מפגעים יתירות בדרכי גישה ויציאה שילוט והכוונה תאורת רחוב הפרדה בין תנועת הולכי רגל ותנועה רכובה
	חניה	במרחק מתאים בכמות מספקת חניית נכים
	תאורה	ברמה מספקת לתחושת ביטחון בכל שעות פעילות הקלפיות תאורת סביבה בדרכי גישה והגעה תאורה בסביבת הקלפי תאורה בתוך מבנה הקלפי הערכות לביצוע תיקונים נדרשים במהלך פעילות הקלפיות

נושא	פעולות נדרשות	דגשים
מיפוי קלפיות ומבנים	שילוט הכוונה	הכוונה בדרכי גישה ויציאה הכוונה במתחם הקלפי הכוונה במבנה הקלפי הכוונה לאנשים עם מוגבלות
	שירותים תקינים	בהתאם לכמות המשתמשים הצפויה בקלפי ניקיון שוטף במהלך פעילות הקלפי הערכות לביצוע תיקונים נדרשים במהלך פעילות הקלפיות
	גידור ובטיחות	בהתאם להנחיות משטרת וועדת הבחירות יתירות במחסומים לצורך גמישות תפקודית וסיוע למערך האבטחה ושמירת הסדר הציבורי
	מפגעים סביבתיים	בצירי הגישה והיציאה ובסביבת הקלפיות תשתיות, צמחיה, ניקיון, חסימת צירים
לוגיסטיקה ותפעול	טיפול במפגעים	בהתאם לתוכנית פעולה ליום הבחירות בהתאם לזמני תקן שנקבעו
	טיפול בתקלות	בהתאם לתוכנית פעולה ליום הבחירות בהתאם לזמני תקן שנקבעו
	פתיחת מבנים בזמן	בהתאם תוכנית פעולה ליום הבחירות והנחיית וועדת הבחירות
	ניקיון	דרכי גישה ויציאה חניות סביבת הקלפי מבנה הקלפי
	אספקת חשמל ותאורה	באופן שוטף הערכות לטיפול בתקלות בזמן התקן שנקבע הערכות לתגבור תאורה
	גיבוי גנרטור במוקדים מרכזיים	בהתאם למיפוי פערים מוקדם יצירות לצורך גמישות תפקודית
	מחסומים	בהתאם להנחיות משטרת וועדת הבחירות יתירות במחסומים לצורך גמישות תפקודית וסיוע למערך האבטחה ושמירת הסדר הציבורי
	ריהוט	בהתאם להנחיית וועדת הבחירות
	שילוט והכוונה	הכוונה בדרכי גישה ויציאה הכוונה במתחם הקלפי הכוונה במבנה הקלפי הכוונה לאנשים עם מוגבלות הערכות לטיפול שוטף והשלמת שילוט
	מים ומזון	בהתאם לתוכנית יתירות לשמירת גמישות תפקודית חלוקת אחריות וגבולות גזרה בנושא הספקת מים ומזון לחברי וועדת הקלפי, סדרנים, מאבטחים וכו'

נושא	פעולות נדרשות	דגשים
מערכות מידע ותקשורת	קווי טלפון ייעודיים	בהתאם להנחיית ועדת הבחירות
	מערכות GIS	מערכת פעילה כולל שכבת קלפיות
	תקשורת אינטרנט	בהתאם להנחיית ועדת הבחירות ושמירת רציפות תפקודית של יחידות הרשות בדגש על המוקד ומכלול מידע לציבור
	גיבוי אינטרנט	לשמירת רציפות תפקודית
שירות מידע לציבור	פרסום מיקום קלפיות	בכל הפלטפורמות בהתאם להנחיות ועדת הבחירות
	הנגשה לציבור	בכל הפלטפורמות בהתאם להנחיות ועדת הבחירות
	מענה טלפוני	בהתאם לזמני תקן תסריטי שיחות מותאמים בשפות נדרשות
	פרסום שעות פעילות	בכל הפלטפורמות בהתאם להנחיות ועדת הבחירות
	ניטור רשתות חברתיות	איתור אירועים חריגים פרסומים פוגעניים דיסאינפורמציה